Aivo Paljasmaa:
kergejõustiku MM saab varsti läbi, aga meie oleme ikka veel kuival. Lk 7

Kalle Muuli:
kooseluseadusele tuleb teha suurpuhastus.
Lk 2

Lääne Elu

Loe värskeid uudiseid www.le.ee

LAUPÄEV, 12. AUGUST 2017 | NR 92 (4037) | 1 EURO

Kristel Kivipuuri
30 aastat erivajadustega lastega.
Lk 5

Haapsalu linnavalitsuse linnakeskkonna osakonna juhataja kt Sirli Vaksmanni sõnul pole osa Haapsalu kinnistuomanikest siiani jäätmeveolepingut sõlminud, osa nende prügist jõuab ilmselt ka pakendikonteineritesse. ARVO TARMULA

PRÜGINDUS

Pakendikonteinerid peideti uutesse kohtadesse

Juunis vahetas Eesti taaskasutusorganisatsioon ETO ümber oma pakendikonteinerid Haapsalus. Linnavalitsus kasutas seda ära kahe kõige probleemsema konteineri ümberpaigutamiseks, et ohjeldada prügistajaid.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Vahetuse üks põhjus oli lihtne tõsiasi, et vanad mahutid olid amortiseerunud. Teine ajend oli leida lahendus prügistamise probleemile. „Olime kimpus sellega, et tihti reostati pakendikonteinereid ja nende ümbrust olmeprügi ja muude jäätmetega, mis ei ole pakend," ütles ETO juhatuse liige Siret Kivilo.

Süüdimatud prügistajad

Kivilo sõnul tegi linnavalitsus ETO-le ettepaneku kaotada need pakendipunktid, kuhu juba pikemat aega veetakse tavaprügi.

Juunis, mil ETO konteinerid ümber vahetas, laskis linnavalitsus endise Viigi poe vastas asunud Uus-Sadama/Neidude tn konteinerid paigutada teisele poole Väikest viiki muruplatsile Haapsalu Veevärgi pumpla kõrvale. Mulla tänava pakendikonteinerid viidi aga staadioni kõrvalt Raudtee tn 2 kinnistule.

Juba möödunud aastal oli samal põhjusel kaotatud Lahe ja Lembitu tänava pakendipunkt — sealne segapakendi konteiner viidi Lihula mnt keskkonnajaama.

„Linn kulutas igas kuus hulga raha pakendikonteinerite ümbruse heakorrastusele ja olmeprügist tühjendamisele, sest osa linnakodanikke viis pakendikonteineritesse ja konteinerite kõrvale süüdimatult oma olmeprügi," ütles Haapsalu linnavalitsuse linnakeskkonna osakonna juhataja kt Sirli Vaksmann.

On alust arvata, et oma prügist vabanesid sel viisil ka need inimesed, kes pole jäätmevedu endale tellinudki. Kui pakendikonteinerisse on pandud tavajäätmeid, siis ETO seda tasuta ei tühjenda ja linnavalitsus peab tellima tasulise tühjendamise Ragn Sellsilt. Konteineri ümber lohistatud prügi ärakoristamine aga ju maksab.

„Kokku räägime lisakulust suurusjärgus tuhat eurot kuus," hindas Vaksmann lisakulu. Ka prügisse uppuvate konteinerite naabruses elavad inimesed kaebasid linnavalitsusele.

Vähem reostust

Nüüd on konteinerid üle kuu aja uutes asupaikades. „On olnud kasu," ütles Vaksmann. „Kuna tegemist on veidi kõrvalisemate asukohtadega, ei kipu linnakodanikud konteinereid olmeprügiga enam prahistama."

Oma osa võib olla ka uue kujuga konteineritel. „Vanad mahutid olid kandilised, pressautoga teenindatavad luukidega metallkonteinerid, mis meenutasid välimuselt olmeprügi konteinereid. Uued mahutid on silindrikujulised, neid tühjendatakse kraanaga varustatud veokiga ja on kasutamiseks sobilikumad," selgitas Siret Kivilo.

„Samasugused silindri tüüpi pakendimahutid on meil juba aastaid kasutusel tiheasustuspiirkondades – Tallinnas, Tartus ja Pärnus – ja nendega kogutava pakendimaterjali kvaliteet on olnud kandiliste pakendikonteineritega võrreldes tunduvalt parem. Ka elanikud on silindri tüüpi mahutid hästi vastu võtnud. Pakendipunkti ümbruse reostus on vähenenud ja mahutitesse ei tooda enam nii palju olmeprügi," sõnas Kivilo.

Kivilo sõnul vahetas ETO Haapsalus kõik vanad pakendikonteinerid uute vastu. ETO konteinerite arv suurenes linnas 22-lt 28-le. Ühtlasi on uued mahutid vanadest suurema mahutavusega ja sobilikumad kasutada. Vanad mahutid olid 2,5 m³, uued 3 m³, uutel mahutitel on pakendisisestusavad suuremad ja neil pole ebamugavaid ega kolisevaid metall-luuke, ütles Kivilo.

Vaksmann ütles, et on pärast kogumispunktide kolimist saanud kõnesid linnaelanikelt, kes on pahased, et uued konteinerid on kaugel. „Vanalinna on üht pakendipunkti juurde vaja küll, aga sellele asukohta leida on raske. Tänavad on kitsad, palju pargitakse autosid, aga me tegeleme sellega," kinnitas Vaksmann.

Konteinerid

Asukoht / Kastid / Uus asukoht
Keskkonnajaam / Segapakend, vanapaber / **Ei muutunud**
Mulla tn / Segapakend, vanapaber / **Raudtee tn 2**
Lehe-Tüve / Segapakend, vanapaber / **Ei muutunud**
Tedre ja Räägu tn nurk / Segapakend / **Ei muutunud**
Eha ja Koidu tn nurk / Segapakend / **Ei muutunud**
Jalaka ja Kase ristmik / Segapakend / **Ei muutunud**
Kaluri tn lõpp / Segapakend, vanapaber / **Ei muutunud**
Koidula ja Rahu tn nurk / Segapakend / **Ei muutunud**
Lahe-Lembitu / Segapakend / **Lihula mnt keskkonnajaam**
Kastani poe taga / Segapakend / **Ei muutunud**
Kuuse tn ja Niine tn rist / Segapakend / **Ei muutunud**
Uus-Sadama ja Neidude rist / Segapakend, vanapaber / **Suur-Liiva 29 Haapsalu Veevärgi pumpla kõrval**
Uus tn / Segapakend / **Ei muutunud**

Läänemaa jalgpalliklubi jõudis Eesti karikavõistlustel kaheksandikfinaali

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Läänemaa jalgpalliklubi alistas kolmapäeval 2:1 Türi Ganvixi ja jõudis esimest korda klubi ajaloos Eesti karikavõistlustel 16 parema sekka.

Läänlased on praegu Eesti meistrivõistluste 3. liiga läänetsooni neljandad, Türi hoiab sama kohta 2. liigas. Väljakul olid aga läänlased vastastest üle. Türi läks Sten Sinisalu väravast küll mängu 22. minutil juhtima, kuid 29. minutil Andres Dobõšev-Proosväli viigistas ja 88. minutil lõi Georgi Ivanov läänlaste võiduvärava.

„Kui mängupilti võtta, siis oli see meie hooaja parim mäng," ütles Läänemaa JK treener Aavo Tomingas (pildil).

„Tegelikult oli esimesel poolajal mäng täiesti meie kontrolli all ja oleksime pidanud võidu juba siis vormistama. Vastastel polnud mängust ühtegi head olukorda, värava lõid nad nurgalöögi järel," lisas ta.

Teisel poolajal mängupilt võrdsustus, kuid palli suutis väravasse toimetada ainult Ivanov.

Legendaarse Eesti väravavahi Evald Tipneri nime kandev karikavõistlus on meistriliiga kõrval Eesti tähtsaim jalgpallivõistlus. Selle võitja saab koha UEFA Euroopa liigas, isegi kui kodumaal kõrgliigasse ei mahu.

Praegu, mil kaks kuueteistkümnendikfinaali mängu on veel pidamata, on kaheksandikfinaalis vaid kolm 3. liiga klubi: Läänemaa JK, Rumori Calcio ja Paide linnameeskonna III võistkond. Kuigi paare ei ole veel loositud, on tõenäoline, et järgmine vastane tuleb kõrgliigast.

„Loodame, et saame kodumängu ja vägeva vastase. Kõige parem, kui tuleks Flora või Levadia," unistas treener.

JUHTKIRI

Prügi sorteerimise mõte

Suve alguses otsustas Haapsalu linnavalitsus lasta likvideerida linna kaks kõige populaarsemat pakendikogumispunkti. Päris neid ei kaotatud, vaid toimetati turvaliselt nurga taha, kuhu on paljudel hoopis pikem maa minna. Just täpselt nii inimvaenulik eesmärk pakendikonteinerite kolimisel oligi, sest senistes asukohtades olid need liiga populaarsed, tõmmates magnetina ligi olmeprügi.

Päris suur osa lugejaist kehitab siinkohal õlgu: jälle nuheldakse ja noomitakse tavalist inimest – see prügi sorteerimine on ju lihtsalt moodsa Lääne tsivilisatsiooni veidrus. Teatakse rääkida, et pärast pannakse kõik see pakend ja mittepakend ühte prügikuhja kokku, nii et sorteerida pole tegelikult mõtet. Ega keegi vea telerit või vana diivanit pakendikonteineri kõrvale vaid suurest lohistamisrõõmust – prügi ametlik äravedu on ju hirmus kallis.

Tegelikult ei vasta kumbki müüt tõele. Sorteeritud pakend läheb taaskasutusse. Müüt võib olla tulnud nendest pakendikonteineritest, kuhu on pandud olmeprügi ja mis on siis ka tavaprügina prügimäele viidud. Haapsalu linnavalitsusele lähevad sel kombel reostatud pakendikonteinerid maksma tuhatkond eurot kuus. Tavainimesele on korraldatud prügivedu Haapsalus sellest aastast aga peaaegu tasuta. 140-liitrise konteineri tühjendus ja äravedu maksab sente.

Kõige rohkem toob populaarsete konteinerite ärapeitmine kannatusi korralikele prügisorteerijatele, olgu nad siis rohelise ilmavaatega või lihtsalt seaduskuulekad. Neil on nüüd hoopis rohkem jalavaeva. Sorteerimisskeptikud võiksid läheneda sorteerimise mõttekuse küsimusele ka teistpidi. Kodulähedane pakendikonteiner on mugav ja tasuta juhul, kui sellesse pannakse ainult pakendit, nagu ette nähtud. Selle sihtotstarbeline kasutamine aga hoiab kokku tuhandeid eurosid Haapsalu maksumaksja raha.

TEISED LEHED

Vaidlus kooseluseaduse üle on osa valimiskampaaniast

ERR. Raadio 2 saate „Olukorrast riigis" saatejuhid Ahto Lobjakas ja Andrus Karnau rääkisid reedel Paides arvamusfestivalil eetrisse läinud saates, et EKRE ja IRLi üles võetud kooseluseaduse tühistamise katse on osa valimiskampaaniast. Mais algatas EKRE eelnõu kooseluseaduse tühistamiseks, IRLi kuuluv justiitsminister Urmas Reinsalu tegi valitsusele ettepaneku eelnõu tühistada. Valitsus omakorda jättis hinnangu andmata. „Põhjus, miks see teema on praegu oluline, on puhtalt poliitiline," ütles Lobjakas ja lisas, et kujunenud on absurdne olukord, mis on viinud valitsuse poliitilise kriisi lävele.

Karnau sõnas, et IRL tegi katse päästa oma mainet ehk uppuvat paati, ja lisas, et vaidlus kooseluseaduse üle on praegu puhas populismipidu, mida kasutavad peale EKRE ja IRLi ära ka sotsiaaldemokraadid.

Karnau lisas, et IRL üritab EKRE valijaid üle meelitada. „Samas nad aktiveerivad pigem EKRE valijaid ja sotsid kasutavad seda ära, et aktiveerida oma valijaid. See on küünilise poliittehniline loosungite pildumine. IRLil tuleb üles leida Laari-aegne valija, leida oma nägu, mitte olla üks EKRE 50 hallist varjundist."

LAUSELAEN

„Inimesed jäid ikka poe juures seisma ja seda lille imetlema, tegid fotosid ja komplimente. Nüüd on kõik tühi – ukseesine ja hinges ka."

Disainipoe Folk omanik **Liga Ozolina** lillevaraste tegevuse kohta. LE, 10. august 2017

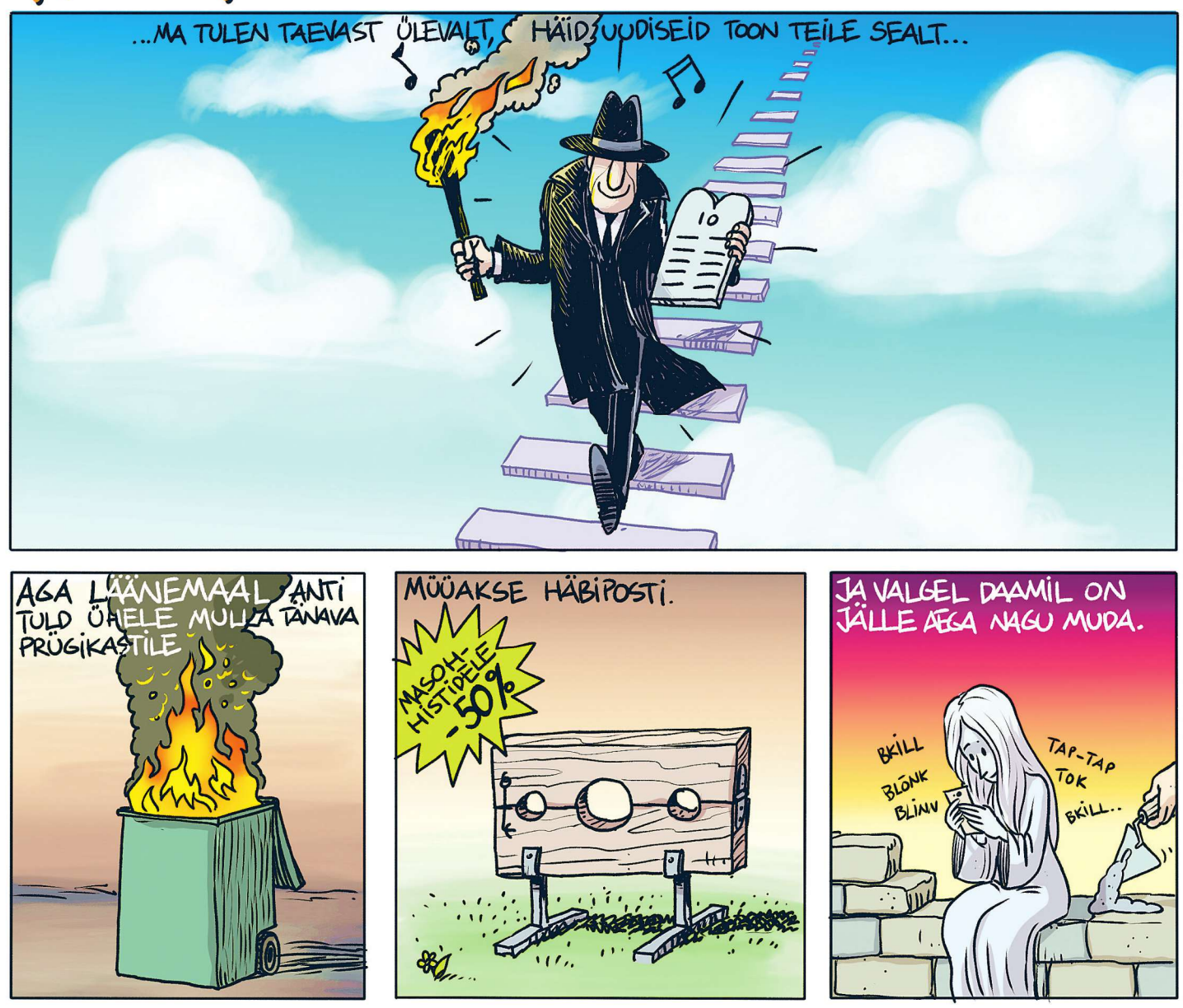

Reinsalu kaigas tabas Mikserit

Lõppeval nädalal valitsuses puhkenud tüli kooseluseaduse tühistamise üle sobib hästi iseloomustama vanasõna: viska kaigas koerte sekka, küll see kiunatab, kes pihta sai.

KALLE MUULI
kolumnist

Justiitsminister Urmas Reinsalu ettepanek toetada EKRE eelnõu kooseluseaduse tühistamiseks vihastas miskipärast just välisminister Sven Mikserit. Ta sõimas FBs pikalt ja põhjalikult oma kolleegi, samuti IRLi tervikuna, nimetades Reinsalu ettepanekut katseks „päästa uppuvat parteipaati üksikute populistlike karjatuste abil".

Tähelepanuväärne on, et Mikser ei ütelnud ühtki paha sõna EKRE eelnõu ja EKRE kohta, vaid ründas ainult oma kolleegi ja koalitsioonipartnerit. EKRE eelnõu kritiseerides läheks kohe jutt ka selle esitamise põhjustele ehk kooseluseaduse praagile, aga Reinsalut ja IRLi sõimates saab udutada uppuvast parteipaadist, ehkki Reinsalu ja IRL on kooseluseaduse vastu olnud kogu aeg, ka juba kolm aastat tagasi, kui parteipaadil polnud häda veel midagi.

Mikseri kiunatus on siiski asjakohane, sest just tema oli see, kes juhtis sotse kooseluseaduse vastuvõtmise ajal. Tema oli ilma rakendusaktideta kooseluseaduse läbisuruja ja tema vastutab koos tolleaegsete Reformierakonna juhtidega selle seadusandliku praagi eest, mis riigikogus 2014. aasta sügisel kooseluseaduse nime all läbi suruti.

Mikseri eestvedamisel lubasid sotsid, et kooseluseaduse rakendusaktid võetakse riigikogus vastu juba enne seaduse jõustumist. See lubadus on siiani täitmata. Kolme aasta jooksul pole sotsid leidnud mingit lahendust iseenda tekitatud probleemile ja ilmselt ei üritagi seda teha.

Asi pole üldse selles, kas kooseluseadus on hea või halb ja kas riik peaks homopaaride kooselusid registreerima või mitte. Mitte ühtki seadust, ka kõige paremat, ei tohiks vastu võtta poolikuna, ilma rakendusaktideta, üksikute paragrahvide kaupa. Selles põhimõttes peaksid olema üksmeelel kõik riigikogus esindatud erakonnad, nii kooseluseaduse pooldajad kui ka vastased, aga just sellele seadusloomes nii olulisele põhimõttele otsustasid sotsid vilistada, kui nad 2014. aastal koos Reformierakonnaga riiki valitsesid.

Nüüd on selle praakseadusega hädas justiitsministeerium, kohtud ja paljud muud riigiasutused, ennekõike aga need inimesed, kes selle seaduse järgi püüavad oma elu korraldada. Peale kooselu registreerimise notari juures peavad nad ka seaduselünkade täitmiseks kohtuuksi kulutama. Kui nad ükskord tahavad oma kooselu lahutada, tuleb neil ilmselt uuesti kogu see kadalipp läbida.

Õnneks pole neid inimesi palju. Seaduseelnõu toetajad valetasid, et kooseluseadust vajab hädasti ka ligi 200 000 heteropaari. Tegelikult registreeritakse aastas mõnekümne homopaari ja ainult mõne üksiku heteropaari kooselu.

Mikseri eestvedamisel lubasid sotsid, et kooseluseaduse rakendusaktid võetakse riigikogus vastu juba enne seaduse jõustumist.

Sellegipoolest on raske pidada kooseluseaduse tühistamist parimaks mõtteks. See ei lahenda ühtki probleemi, vaid tekitab neid ainult juurde. Olgu kooselu registreerinud inimesi pealegi ainult kümneid või sadu, aga nad on oma kooselu registreerinud seaduslikult ning riik ei saa nende kooselu ja sellest tulenevaid õigusi ega kohustusi lihtsalt jalge alla tallata.

Parim lahendus oleks kooseluseadusele suurpuhastus teha, rookida sealt välja need sätted (lapsendamine, heteropaarid jms), mille tõttu jäi kooseluseadus omal ajal riigikogus vajaliku toetuseta ja mille tõttu ei leita praegu küllaldast toetust ka rakendusaktidele. Seda tööd peaksid kompromissi otsides tegema just sotsid kui praakseaduse autorid, kelle kohus on oma vead parandada. Aga selle asemel püüab sotside üks silmapaistvamaid poliitikuid koalitsioonipartneri sõimamisega oma vigadelt tähelepanu kõrvale juhtida.

Sotsid on EKRE-le kooseluseadusega üks kord juba suure teene teinud, aga tundub, et sellest pole midagi õpitud. Viimastel riigikogu valimistel kaotasid hääli nii sotsid, kes kooseluseadust läbi surusid, kui ka IRL, kes hääletas kooseluseaduse vastu. Ainus selge võitja sellest vastasseisust oli ja on ka edaspidi EKRE.

HAAPSALU SUVI

Valge Daami aeg algas suure laadaga

Tänavuse Valge Daami aja avas juba eile ennelõunal 160 kauplejaga käsitöölaat. Laat on tänavu suurem kui kunagi varem, ulatudes vanalinnast Koidula tänavani välja.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Kuigi ametlikuks avamisajaks oli märgitud keskpäev, käis kauplemine juba enne, sest ilus ilm oli rahva varakult kohapeale meelitanud.

Haapsalus on Karja tänava alguses pitsikeskuse ees avatud ka kohaliku toidu turg. Kodukant Läänemaa korraldab kohaliku toidu turgu Valge Daami laadal esimest korda.

„Saab degusteerida ja kaasa osta Läänemaal kasvatatud või toodetud kaupa, müüjate hulgas on ka mahetootjad," ütles turu korraldaja Kaja Karlson.

Mahetooted lähevad Valge Daami laadal nagu soe sai. ARVO TARMULA

Talukaup on kuum

Pitsikeskuse ees on Kodukandil kolm suurt telki, sinna on mahutatud kohalikku kaupa pakkuvad ettevõtjad, tootjad ja talunikud.

„Rahvas käib, on melu ja sumin. Talukaup läheb peale," nentis Karlson eile pärastlõunal. „Mulle tundub, et mett ja aedvilju, valmistoitu ostetakse palju. Jäätis läheb tänase palavusega hästi kaubaks."

Pakkumine on mitmekesine, alates köögiviljadest ja kalast. On mett, mahlu, kooke, küpsetisi ja värsket soolakurki. Enamik pakutavast on mahetoodang.

„Kirimäe ürditalu, Tammejuure kanepitalu, Lauri-Jaani ja Uus-Vainu mahetalud, Putkaste Kalda talu, Tuulingu kohvituba Haeskast ja isegi üks talumeierei Koonga vallast Oidrema külast," loetles Karlson turul osalejaid.

Väljas on ka kohalikud käsitööõlle tootjad pruulikojad Voldi ja Kolk.

Käsitööjäätist pakub OÜ Hegeland Palivere kandist. „Kohapeal on efektne vaadata, kuidas nad teevad udujäätist, lämmastikuga," rääkis Karlson.

Kodukant Läänemaaga on turul koos ka Läänemaa käsitööliit. Neil on pakkuda igasuguseid lambanahku, klaas- ja puitmeeneid.

Turg on avatud täna kümnest kuueni.

Kogu perele

Valge Daami aeg on oma olemuselt pereüritus. Lastele on tänavu eriti põnevaid tsirkuseetendusi mitmete Guinnessi rekordite omanikult Marco Bonisimolt Hollandist. „Kindlasti on tema jalgpallisõu omaette vaatamisväärsus," ütles Haapsalu kultuurikeskuse direktor Gülnar Murumägi.

„Keskne osa on aga ikkagi etendus ja täiskuuaeg, kõik ülejäänu oleme koondanud sinna ümber," ütles Murumägi.

Valge Daami lavastused vahetuvad iga paari aasta tagant, „Südamega läbi müüri" mängitakse teist aastat.

Nostalgilisemale publikule esineb seitsmekümnendate aastate laulja „Horoskoobi" ajast – Heidy Tamme. Väga põnev on kindlasti andeka noore artisti Lepatriinu etteaste. Tuleb ka elava muusikaga ööpidu „Ilmutus Valge Daami klubis" kultuurimajas.

Valge Daami aja kava on tihe ja tegevust jätkub terveks päevaks. „Mullu alustasime ka kultusbändidega, tänavu astub üles Mahavok," rääkis Murumägi.

Ajaloohuvilistele ja muidu uudis- ja teadmishimulistele pakub kindlasti huvi muinsuskaitseteemaline ringkäik Haapsalu linnas koos Läänemaa muinsuskaitse vaneminspektori Kalli Petsi ning Haapsalu linna arenguja muinsuskaitsespetsialisti Ülla Parasega.

Raekoja pargis muuseumi ees peetakse traditsiooniline Rannalõõtsa festival.

Et ootamatused tuju ei rikuks, tasub kindlasti tähele panna, et Valge Daami aja pidustuste tõttu kesklinnas on muudetud liikluskorraldust. Posti tänaval ei ole Kreutzwaldi tänava nurgast mõtet kaugemale sõita, sest Koidula ja Uus tänav on autoliiklusele suletud. Liikluskorralduse muudatus kestab pühapäeva keskööni.

Paadivargad jäid bensiinijaamas vahele

ANDRUS KARNAU
andrus.karnau@le.ee

Eelmisel reedel avastas Noarootsis Riguldi külas elav Arvo, et tema kalapaat on kadunud. Lumivalge aerupaat oli aasta vana ja maksis umbes 1000 eurot.

Mees pani autole hääled sisse, et maakonnalinna Haapsallu sõita ja politseile avaldus kirjutada. Jõudnud Uuemõisa endise Statoili tankla juurde, märkas ta äkki, et tema lumivalge iludus seisab bensiinijaama juures paadihaagisel. Arvo helistas politseisse.

Haapsalu politseijaoskonna vanemkomissar Vello Palmits ütles, et patrullpolitseinikud ja veel kaks ametnikku sõitsid tanklasse, sest juba oli teada, et varastatud paadi juures on neljaliikmeline seltskond.

Politsei pidas arvatavad paadivargad kinni. Seltskond koosnes ühest naisest ja kolmest mehest, üks neist naise elukaaslane. Üks mees oli päris Harjumaalt, teised Läänemaalt. Politsei ekspertiis tuvastas kõigil narkootikumide tarbimise jälgi. Palmitsa sõnul oli tegu kanepist kangema kraamiga. Palmits ütles, et Riguldist varastatud paat tõsteti autohaagisele Pullapääl. Haagis oli arvatavail varastel renditud, seda vedas ühe seltskonnas olnud mehe töökohast, Harjumaa ehitusfirmast laenatud auto.

Perekond Torjuste paat laoti kive täis ja uputati. KAIDI TORJUS

Paadi registrinumbrid olid maha kraabitud. Palmitsa sõnul võidi paat varastada juba päev varem, neljapäeval. Paadis oli „paar huvitavat asja", kui kasutada kriminaalpolitseinik Palmitsa kõnepruuki. Üks huvitav asi oli arvatavasti Saaremaalt juulis varastatud kummipaat, teine aga paadimootor. Üks selline paadimootor võidi varastada juuli lõpus Hiiumaalt.

Nii et politsei esialgsel hinnangul said nad tänu valvsale paadiomanikule Uuemõisas kätte jõugu, kes oli juba pikemat aega mööda saari krattimas käinud.

Neljaliikmeline arvatav varaste seltskond veetis ühe öö politsei arestikambris ja sai eelmisel laupäeval politseimajast vabadusse. Paat on aga ikka veel politseis hoiul, nagu ka paadihaagist vedanud Fiati väike furgoon.

„Praegu on nad kahtlustatuna üle kuulatud vaid Riguldi paadi varguse pärast. Kas nad on seotud Hiiumaalt varastatud paadimootoritega, on veel vara öelda – pole tõestatud," selgitas Palmits.

Palmits ütles, et arvatavail paadivargail oli juhtunu kohta oma selgitus, kuid politsei seda avaldada ei saa.

„Ma arvan, et neil [arvatavail varastel] polnud paadi ega mootoriga midagi peale hakata ja eesmärk oli need rahaks teha," ütles Palmits.

On teada, et kaks nädalat tagasi läks Heltermaalt kaduma paat ja kolm paadimootorit. Nimelt kirjutas Kaidi Torjus juuli viimasel päeval Facebookis, et Heltermaa lähedalt varastati tema isale kuuluv paat koos musta värvi Yamaha mootoriga.

Teisipäeval leiti see Haapsalu lähedalt. Paat oli kive täis laotud ja uputatud. Tänu tähelepanelikule rannaelanikule leiti uputatud paat, tõsteti veest välja ja teisipäeval sõidutas politsei selle mandrilt Hiiumaale omanikule tagasi. Torjus ütles Lääne Elule, et on ka kadunud üks valge neljahobujõuline Yamaha paadimootor ja musta värvi viie hobujõuline Parsun.

Kas asjalood võisid olla nii, et arvatavate kurjategijate seltskond sõitis Hiiumaalt varastatud paadiga Läänemaale, uputas selle, pani selles olnud mootori Riguldis paadi külge ja sõitis sellega Pullapääle, polnud Palmits nõus kommenteerima.

Tänavu ei ole Läänemaal paate varem varastatud. 2014 varastati aga paadimootoreid.

LÜHIDALT

Lääne päästekeskuse juht lahkub ametist

Lääne päästekeskuse juht Ivar Kaldasaun (pildil) paneb ameti maha. „Viimane tööpäev on mul järgmisel nädalal," ütles Kaldasaun Lääne Elule.

Enese sõnul loobus ta ametist, et vältida rutiini ja leida rohkem aega projektidele, millega ta on põhitöö kõrvalt pääste-, ehitus- ja arendusvaldkonnas tegelnud.

„Olen Lääne päästekeskust juhtinud juba 11 aastat, mis on päris pikk aeg," lisas Kaldasaun.

Lääne päästekeskuse uue juhi leidmiseks kuulutatakse välja avalik konkurss.

Jarita Maaria Rintamäki

Politsei tabas kanepikasvataja

Politsei jõudis vihje alusel jälile Ristil elavale kanepikasvatajale, kelle kodus sirgus 13 taime.

„Juuli lõpus tabasime kodaniku, kes kasvatas kodus kanepitaimi," ütles Haapsalu politseijaoskonna vanemkomissar Vello Palmits.

Ühes Risti majapidamises kasvasid 70 sentimeetri kõrgused kanepitaimed, mis veel ei õitsenud.

„Saime kodanikult vihje, et ühes majapidamises võidakse kasvatada kanepit," ütles Palmits.

Mõnutaimi kasvatas 30ndais mees. Taimed olid potis elumajas. „Arvata võib, et ta kasvatas endale, mitte müügiks," ütles Palmits.

Mees on üle kuulatud, vahi all teda ei hoitud ja juba sama päeva õhtul pääses ta pärast ülekuulamist vabadusse. Need 13 kanepitaime viivad Risti mehe nüüd kohtu alla, teda ootab kriminaalkaristus, mis võib olla trahv või kuni viis aastat vangistust.

Palmitsa sõnul leidis politsei mullu samuti ühe kanepikasvatuse: Haapsalus endise naftabaasi maa-alal oli keegi taimed sirguma pannud. Politsei leidis vihje peale küll taimed, aga kasvataja jäigi leidmata.

Andrus Karnau

Okase galeriis avati Malle Leisi mälestusnäitus

Eile avati Evald Okase muuseumis Malle Leisi loomingu näitus „Klassiku varju all". Perenäituseks kavandatud näitusest sai mälestusnäitus, sest kunstnik suri kolmapäeval, 9. augustil.

„Lõplik näitusetööde valik on tehtud pärast seda uudist. Panime näituse üles ju eile ja see mõjutas valikut. Minu ja mu isa Villu Jõgeva osa muutus väiksemaks, kuigi me olime enne ka ema varjus," ütles Malle Leisi tütar kunstnik Sandra Jõgeva.

Malle Leis (7.7.1940–9.8.2017) tuli Eesti kunsti 1960ndail rühmitusega ANK '64. „Iga hea kunstnik on eriline. Malle Leis kahtlemata oli," ütles kunstiajaloolane Mai Levin. „Jah, ta oli esimesi popstiili toojaid eesti kunsti, aga trendikas olemisest üksi on vähe."

„Mallel oli väga ere stiil ja tema töödest ei saanud niisama lihtsalt keegi mööda," sõnas Levin.

Malle Leis ühendas popi ja loodusarmastuse. „Ta armastas loodust väga ja on seda palju kujutanud. On isegi öelnud, et ta kordab ennast – ikka needsamad puuviljad ja lilled. Aga ta kajastas kunstilise kujundi kaudu looduse tohutut mitmekesisust," ütles Levin.

Sandra Jõgeva sõnul on näitusetööde valik tehtud nende tööde hulgast, mis olid perekonna valduses.

„Siia on toodud pilte päris suure varuga. Tahtsime, et näitusel oleks inimestele ka üllatusmomente," ütles Jõgeva.

Tarmo Õuemaa

● KÜLAELU

Kuidas Einbi küla seltsimaja sai

Vaevalt on inimest, kes ei teaks kuulsa briti kirjaniku John Ronald Reuel Tolkieni tsitaati, mis ütleb, et kõige väiksemgi isik võib muuta asjade kulgu. Monika Miilsaar Einbi külast kinnitab, et see on täitsa tõsi.

Koos Marget Vatku (vasakul) ja Monika Miilsaarega (paremal) aitab seltsimajale hinge sisse puhuda Einbi põliselanik ja raudvara Astrid Mitman (keskel).

3 × LEMMI KANN

Sel sügisel suigub Tokkroosi villa veel talveunne, aga järgmisel aastal peaks maja juba uue kamina ja ahju saama.

Saun on see-eest täies töökorras ja särtsub korralikult.

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

„Ei ole midagi nii, et üksikisikust ei sõltu midagi. Sõltub ikka küll!" teatab Miilsaar.

Tavaliselt on nii, et kui üks inimene võtab oma kindlaks sooviks ja tahtmiseks teha midagi, millest tõuseb tulu paljudele, tullakse temaga kaasa ja ühest saab mitu – kogukond. Täpselt nii juhtuski Einbi külas Noarootsi vallas.

Einbis on aasta ringi kokku kaksteist suitsu, enamasti vanemad inimesed, kes on siin terve elu elanud. Siis on uusasukad, nagu ka Miilsaar ise, kes on teinud põhimõttelise otsuse linnast maale kolida.

Suvitajaid, kelle hulgas on palju noori, käib Einbis aga kordi rohkem. Muidugi käivad Einbis ka põliselanike lapsed ja lapselapsed.

Miilsaarel, kes on selle igaaastase rahvaste rände tunnistaja, tekkis mõte: kui nad niikuinii siin käivad, võiks nad ju kõik ka kokku saada! Ehk sünnib sellest midagi, millest külale kasu tõuseb.

Mõte läks veerema ja midagi sündiski. 2013. aastal peeti esimene Einbi küla kokkutulek. Loodeti küll rohket osavõttu, nagu öeldakse, aga kokku tuli suisa üle 80 inimese. Sellist rahvahulka ei osanud keegi oodata.

Kokkutulek oli ka järgmisel ja ülejärgmisel aastal, külakorda mõne külaelaniku õue peal.

Kuna külarahvale oli asi igati meeltmööda, leidis külavanem Miilsaar, et on aeg otsustajate ja kaasamõtlejate ringi laiendada. 2017. aastal loodi MTÜ Einbi külaselts.

Küla ärksamad inimesed kutsuti keskpõrandale kokku ja sedastati: siin me nüüd oleme! „Mõte oli selles, et kõik siin Einbis hakkaksid omavahel läbi käima, inimestel tekiks piirkonnaga tugevam side ja elu Einbis jätkuks," selgitab Miilsaar.

● Mõte oli selles, et kõik siin Einbis hakkaksid omavahel läbi käima, inimestel tekiks piirkonnaga tugevam side ja elu Einbis jätkuks.

Härjal sarvist

Veel enne seda sündis mõte seltsimajast. „Külaseltsi liikmed toetasid igati Monika mõtet, et võiks olla külamaja, kuhu saaks alati kokku tulla, ei peaks kellelgi külas käima," meenutab Marget Vatku, kes kuulub samuti uuseinbilaste ja ka külaseltsi juhatuse ridadesse. Eriti vajalik tundus oma koht just noortele, sest mida ja kus saavad noored teha ühes vaikses külas, kus naabri aknasse sisse vaadata ei saa, sest see on liiga kaugel, ja majapidamistel tükk metsagi vahel!

Nagu tellitult igavles Einbi metsade vahel kunagise põllumajandusameti suvila, mida riigil enam vaja polnud ja mida keegi ei kasutanud. Miilsaar hakkas kohe asju ajama. See oli aasta tagasi. Esiotsa tahtnuks külaselts, et mitmest hoonest koosnev kinnistu oleks võõrandatud loodavale MTÜ-le. Rahandusministeeriumi ametnikud nii aga ei arvanud ja maja läks hoopis Noarootsi vallale.

23. juunil kirjutasid Einbi külavanem Monika Miilsaar ja Noarootsi vallavanem Triin Lepp alla lepingule, millega sai Einbi Külaseltsi MTÜ kümneks aastaks kasutada ja käsutada endise põllumajandusameti suvila – Tokkroosi villa.

Loorberitele ei saanud Einbi külaseltsilised aga puhkama jääda, sest nüüd seisis ees veel keerulisem ülesanne.

„Nüüd on meie endi välja mõelda, kuidas me raha saame, et hakata maja korda tegema," räägib Miilsaar.

Kevadel, kui oli juba kindel, et külaselts maja endale saab, uuris Miilsaar välja, et üks võimalus oleks taotleda toetust Leaderi programmist. Vaja on uut pliiti, kaminat-ahju ja soemüüri, et saaks ka talvel maja aga kasutada. Natuke kõhedaks teeb ettevõtlikel naistel olemise teadmatus, mis saab pärast omavalitsuste ühinemist. Kas kõik lepped peavad? Ega me tühja rapsi?

Noarootsi, Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna ja Nõva valla ühinemislepingus on kirjas, et Noarootsi jätkab osavallana, millel on pärast ühinemist oma eelarve, ametnikud ja vallavanem. Küll aga pole osavald eraldiseisev juriidiline isik ega ole tal õigust iseseisvaid otsuseid teha. Kas see võib kuidagi maja saatust mõjutada? Seda ei tea praegu veel keegi. Seltsi liikmed selgitavad, et „peenike kiri" lepingus jätab selleks võimaluse.

Käed süles istuda ja niisama oodata-vaadata, mis saab, aga ei kavatseta. Esimese kuu jooksul on majas ja kogu kinnistul juba väiksemat kõpitsemist tehtud ning käima lükatud ka esimene äriprojekt.

Nimelt on külaseltsil lepingu järgi õigus majas raha teenimiseks majutust pakkuda, ja kuna iga sent on tähtis, lükati äri kohe käima.

Rustikaalne eksootika

Igaühele ei pruugigi Tokkroosi villa sobida. See on saunamajaga hoonekompleks, kus „vesi ja vets väljas" ehk vett saab kaevust ämbriga ja asjade ajamise koht on eraldi väikses majakeses puude vilus. Siinkirjutaja kinnitab, et nii head vett, kui sellest kaevust välja vinnati, ei saa ühestki kraanist ega pudelist. Kes sedasorti rustikaalset eksootikat ei pelga, saab võimaluse nautida ehedat rannaküla romantikat: kaunis loodus, täielik privaatsus ja vaikus, kui elementaarsed, sumisevad loodushääled välja arvata. „Kes on käinud, on väga rahule jäänud," räägib Miilsaar ja lisab, et kõik lemmikloomad võivad ka perega kaasa tulla.

Enne sügavat sügist koguneb Einbi külarahvas aga talgutele, et maja talveks ette valmistada – vaja veidi katust kõpitseda ja veel üht-teist sättida. Sel talvel küla Tokkroosis veel koos käia ei saa, aga kaugel seegi aeg on, kui eestvedajatel siht silme ees ja kogu küla toetamas.

KAITSEVÄE TOETUSE VÄEJUHATUS

pakub tööd meie suurepärases Ämari toitlustuskompleksis

KOKKADELE ja KOKAABIDELE

Koka tööülesanded:
Toiduainete ettevalmistamine toitlustusgraafikus ettenähtud ajaks, toidu väljastamine ja säilitamine.

Kokaabi tööülesanded:
Kokkade abistamine toidu ettevalmistamisel, toitlustuskompleksi ruumide, köögiseadmete ja töövahendite korrahoidmine, nõude pesemine nõudepesumasinaga.

Nõudmised kandidaadile

- Vähemalt põhiharidus. Kokkade puhul lisandub erialane ettevalmistus (kutseharidus, täiendkoolitus).
- Eesti keele oskus kesktasemel (B2)
- Kehtiv tervisetõend
- Eelise annab suurköögis töötamise kogemus

Miks tulla meile tööle ja mida me pakume?

- Kaitsevägi on alati olnud ja jääb usaldusväärseks tööandjaks
- Vajadusel tööandja transporti tööle sõiduks ja tagasi
- Põhipuhkust 35 päeva aastas
- Koka töötasu 810 eurot (bruto), koka abi 650 eurot (bruto)

Täistööaeg vahetustega. Tööajad on vastavalt graafikule kell 5–17 või kell 9–21
Pikk nädal ETRLP ja lühike nädal KN. Tööle ootame alates 18.9.2017, Ämarisse.

Kandideerimise tähtaeg **31.8.2017,** Igor Novitski tel 717 0823, e-post igor.novitski@kra.ee.
Kaitseväe värbamiskeskus www.vk.kra.ee.

Lisainformatsioon Ämari toitlustuskompleksi juhataja Karin Miido, tel 5887 7606.

PINNI KOOL

Kristi Kivipuur: kõige tähtsam on laste enesehinnang

Haapsalu Viigi kooli uus direktor Kristi Kivipuur on erivajadustega lastega tegelnud 30 aastat.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Kristi Kivipuur, alustate Viigi kooli direktorina 16. augustil. Kust tuli mõte kandideerida?
See oli asjade kokkulangevus. Tütar ütles, et pean kandideerima. Et muidu jääb süda valutama.

Olin ju aasta ja kaks kuud ametnikutööd teinud Lääne-Nigula vallavalitsuses haridusnõunikuna. Võitlesin endaga.

Ma ei pidanud äratulekut õigeks, sest nii palju asju oli pooleli, aga siis sõitsin reisile. Kandideerimise tähtaeg jäi reisi sisse. Saatsin avalduse ära. Kui reisilt tagasi tulin, olin selle juba unustanud.

Nii et otsus kandideerida oli natuke nagu juhus?
Elus ei ole juhuseid. Iga juhus on olnud mõne suurema asja algus.

Mitme seast teid välja valiti?
Kaks kandidaati oli, aga seda ma lugesin ajalehest.

Kas olete kooli juba üle vaadanud?
Ühe korra olen Jaaguga (Viigi kooli senine direktor Jaak Paesüld – K. I.) kohtunud. Ta kutsus, et saame kokku, aga maja ma ei tunne. Pole ringi käinud. Võib-olla esimese hooga eksin ära.

Jaak Paesüld on Viigi kooli juhtinud 19 aastat.

Enne seda juhtis kooli Voldemar Pinn. Teenekad mehed. Mulle on seda ennegi öeldud. Ma olen ikka vastanud, et presidendid on ka olnud meil mehed. Nüüd on naine. Muidugi on aukartus, aga ma lohutan end sellega, et eks iga inimene ole oma nägu ja iga direktor on ka oma nägu.

Kevadel ütles Jaak Paesüld, et tema süda on rahul: ta annab üle õitsval järjel kooli. Kuidas teile tundub?
Ma ei tunne veel kooli. Küllap on nad tublid ja on ka edasi. Minu panus võib-olla on viia värskust ja uut mõtlemist. Kui seda üldse vaja on. Seda kõike võib seal juba olla.

Koolis on 80 töötajat. Kas on hirm ka?
Ootusärevus on, aga see on minu valdkond. Läänemaa teises erivajadustega laste koolis, mis nüüd on suletud, töötasin pikki aastaid. Vidruka kooli, toona Palivere eriinternaatkooli sattusin kasvatajaks 1988. aastal, kohe pärast keskkooli lõpetamist.

Kristi Kivipuur

- Sündinud 1970 Tallinnas.
- Lõpetanud Martna 8kl kooli, Kullamaa keskkooli ja Tallinna ülikooli sotsiaaltöö ja pedagoogika erialal.
- Töötanud Vidruka koolis (kasvataja, õpetaja, õppealajuhataja, direktor), Keila-Joa sanatoorses koolis (direktor) ja Lääne-Nigula vallavalitsuses (haridusnõunik).
- Vabaabielus, kaks täiskasvanud tütart.
- Palivere naisseltsi ja LC Haapsalu Valge Daami liige, lööb kaasa probleemsete noortega tegeleva MTÜ Hoovõtukeskuse töös.

Kuidas sattusite?
Üks tuttav kutsus kasvatajaks, et noort inimest oleks vaja. Olime seal kaks noort, ülejäänud kasvatajad olid selles eas, et pojad olid sõjaväes. 1990ndate alguses läksin töö kõrvalt ülikooli sotsiaaltööd õppima.

Kuidas oli noore tüdrukuna erivajadustega laste koolis töötada?
Ei oskagi öelda. Keskkoolis olid meil lüpsi- ja kasvatuspraktika. Kuna ma olin kaks suve Klooga pioneerilaagris kasvataja, siis kasvatajatöö koolis oli enam-vähem see, mis ma arvasin ta olevat. Ma ei peljanud. Lapsed meeldisid mulle. Kool oli kodu lähedal, Paliveres. Kodu oli Martnas.

Mul oli suur eeskuju, minu üks esimesi õpetajaid Erna Reichardt. Tema oli mulle sügava mulje jätnud.

Üks, mida ma ise alustasin, oli ettevõtlusõppe projekt, millele saime Innove rahastuse.

Teisele tööle pole te läinud, kuigi algus oli juhuslik. Mis on selle töö juures hoidnud?
Laste särasilmad. Ametnikuna tundsin ma sellest puudust.

1999 sai teist 28aastaselt juba Vidruka kooli direktor.
See oli jällegi asjaolude kokkulangevus. Olin kuu aega olnud õppealajuhataja, kui tollane direktor lahkus ametist ja mind määrati tema asemele. Olin noor, sain ootamatult direktoriks, teadmata, et võiksin ka „ei" öelda.

Kui palju direktoritöö kasvataja- ja õpetajatööst erines?
Tagantjärele olen mõelnud, et pole kerge juhiks kasvada oma kollektiivist. Väga noor olin, paljudele töötajatele peaaegu et tütre eest. Selles mõttes oli raske. Teisest küljest on koos kasvamine hea. Koostöö on väga tähtis. Üksi ei suudaks ma midagi.

Järgmiseks tuli teine erivajadustega laste kool – Keila-Joa.
Vidrukat juhtisin, kuni ta kinni pandi, millest ma saan täiesti aru. Lapsi ei olnud, Haapsalus oli erivajadustega laste kool. Haridusministeerium andis mulle valida: kas Keila-Joa või töölepingu lõpetamine. Nagu ikka valisin mina keerulisema võimaluse, Keila-Joale mineku. Seal võeti mind väga hästi vastu, aga eks sellega ole nii, et kuidas ise suhtud teistesse, suhtuvad teised ka sinusse.

Ka see kool pandi poolteist aastat tagasi kinni. Jälle samamoodi: õpilasi oli vähe, 11 lapsega kooli ei pea, see pole enam kool, on lastehoid. Õppetööd on raske korraldada, spetsialiste on raske saada. Seejärel olin üle poole aasta töötu. See oli aeg, mil sain iseenda sisse vaadata. Kerge see ei olnud. Eks need tea, kes on töötuperioodi läbi elanud.

Seejärel sai teist Lääne-Nigula valla haridusnõunik. Poolteist aastat ametnikutööd on siiski midagi muud kui kooli juhtida. Kuidas ametnikutöö teile tundus?
Ametnikutöö pakkus mulle väga palju. Uskumatu, väljastpoolt vaatad, et mis see siis ikka on, kellast kellani, ja mis nad seal üldse teevad, aga minu tööpäevad venisid väga pikaks. Puutusin kokku ka teiste valdkondadega, vallas on kõik seotud. Õppisin suuremat pilti nägema, ei olnud mitte ainult koolid ja lasteaiad. Mul on südamest kahju, et palju asju jäi pooleli.

Mis teil pooleli jäi?
Üks, mida ma ise alustasin, oli ettevõtlusõppe projekt, millele saime Innove rahastuse. See kestab aasta. Õppekavadesse on sisse kirjutatud ettevõtlusõpe ja ettevõtlikkus, aga tihtipeale on nii, et eesti keele õpetaja õpetab eesti keelt ja matemaatikaõpetaja matemaatikat. Lõimimist on vähe. Projekt näeb ette, et lapsed tutvuvad kohaliku eraettevõtluse ja -ettevõtjatega.

Heal juhul teavad lapsed oma koduümbruse ettevõtteid, aga mitte vallas mujal asuvaid. Projekti järgi tutvuvad lapsed teiste piirkondade ettevõtjatega, vähemalt kahe-kolmega. Kas või praktikakohtade pärast on see tähtis. Minnakse õppima, praktikakohta otsitakse Tallinna ümbrusest, ei teatagi, mis on kodukandis. Ettevõtjad ise võivad mõelda, et see on tüütu, kui lapsed tulevad. Aga kui selle tulemus on edaspidi üks korralik insener või ka lihttöötaja... Seda projekti jäävad nüüd juhtima teised. Minu süda oleks rahul, kui kas või üks laps leiaks selle projekti kaudu, mis teda tõesti huvitab.

Kelleks te lapsena tahtsite saada?
Kondiitriks. Õnneks ma seda õppima ei läinud, aga mäletan, et tahtsin. Ma armastan hirmsasti magusat.

Kristi Kivipuur tunnistab, et koolis hoiavad teda ametis laste särasilmad. ARVO TARMULA

Te ei ole üldse Läänemaa juurtega?
Ei ole. Sündinud olen Tallinnas. Siis tuli isa Ridalasse, seejärel Martnasse. (Kristi Kivipuuri isa oli Martna kauaaegne vallavanem Toivo Kivipuur – K. I.). Esimesse klassi läksin juba Martnas.

Mis on töös erivajadustega lastega kõige tähtsam?
Et nad võimalikult ise elus hakkama saaksid ja enesega toime tuleksid. Enesehinnangu tõstmine. Et silmad säraksid. See kõik oleneb kasvatusest. Laps, üksk̃õik missugune laps, võib väga ruttu õppida valetama ja petma. Meil on väga palju lapsi, kes ei lähe edasi õppima, ja kool peaks tegema koostööd sotsiaalministeeriumiga. Kui Haapsalu väikelastekodu lapsed meile Vidrukasse tulid, palkas kool füsioterapeudi. Kui need lapsed läksid suvevaheajale, siis tulid kolme kuu pärast tagasi taandarenguga, tagasi voodis, sest nad polnud teraapiat saanud. Lapsed vajavad teraapiat, et nad tuleks natukenegi iseseisvamalt toime, seisaks püstigi. Juba see oleks väga suur asi.

Viigi kool on lastele ka kodu, sest oma kodus käivad nad paari nädala tagant. Mis teeb koolist kodu?
Inimlikkus. Looduslähedus. Vidrukas see oli. Läksime ja tegime lõket. Töö on tähtis. Kui laps oli varahommikul kooli ees ajanud sisse väikese raja ja säras trepi peal vastu – sellistest pisikestest kildudest algabki kõik.

FRED VON HOERSCHELMANN

Saksa kuuldemänguklassika sündis Haapsalus

Eestimaal elanud baltisakslaste seas on hulgaliselt põnevaid isikuid. Küllap on üks neist ka Fred von Hoerschelmann, pärit suguvõsast, kes on andnud üle kogu Eestimaa tegutsenud kirikuõpetajaid üheksa põlvkonna jooksul.

HANNA MILLER
vabakutseline tõlkija ja ajakirjanik

Fred von Hoerschelmanni on nimetatud oma ala pioneeriks, meistriks ja raadioeetri suureks romaanikirjanikuks. ERAKOGU

Sellise taustaga suguvõsas sündis 16. novembril 1901 Haapsalus pere teise lapsena Fred von Hoerschelmann. Tema ema Elisabethi neiupõlvenimi oli Sevecke, isa Martin oli Haapsalus arst. Nagu baltisaksa peredes tavaks, alustas ka Fred oma haridusteed Tallinna toomkoolis.

Tavapärane oli õpingute jätkamine Tartu ülikoolis, kus õppis noormees 1921–1925 keemiat. Ilmselt polnud see päris tema ala, sest edasi pühendus nooruk Müncheni Ludwig-Maximiliani ülikoolis filosoofiale, kunstiajaloole ja kirjandusteadusele. 1927. aastast hakkasid ilmuma tema jutustused Saksamaa ajalehtedes Berliinis, Frankfurdis ja mujal. Nii humoorikalt grotesksetes kui ka melanhoolsetes-sügavtõsistes lugudes tegeles autor üldinimlike teemadega nagu armastus ja armukadedus, aga ka identiteediotsingud ja eluvõitlus.

Kui artikli pealkiri kõlabki ajakirjandusliku liialdusena, on selles ometi parasjagu tõtt, sest kohe ilmumisel kogu Saksamaal tähelepanu äratanud ja tänaseni saksa kuuldemänguvaramusse kuuluv lugu „Põgenemine vabaduse eest" („Die Flucht vor der Freiheit") sündis Haapsalus (1928/1929). Teost on hiljem Saksamaal kahel korral ümber kirjutatud ja töödeldult ilmus see pealkirja all „Tee vabadusse" („Der Weg in die Freiheit"). Hoerschelmanni teise kuuldemänguga („Ürgmets"/„Urwald", 1932) seostub aga kirjatutvus ja sõprus hiljem Saksamaal väga nimekaks teaduriks saanud Elisabeth Noellega.

Nimelt pöördus autori poole toona 15aastane neiu, kes ei tahtnudki autogrammi, vaid ihkas kuuldemängu loojat lähemalt tundma õppida. Tütarlapsest sai hiljem kommunikatsiooni, sotsiaalteaduse ning ajakirjanduse professor, doktor ja audoktor, siis juba nimega Noelle-Neumann (1916–2010), silmapaistev poliitikateadlane, kelle rajatud on Allensbachi demoskoopia instituut ja Mainzi ülikooli ajakirjandusinstituut.

Fred von Hoerschelmanni ja Elisabeth Noelle-Neumanni kirjavahetus kestis 40 aastat. Kuna tööde avaldamine Saksamaal muutus aina keerulisemaks ja üks kuuldemäng lükati tagasi, otsustas vahepeal Berliinis elanud Hoerschelmann Eestisse tagasi pöörduda. Siin abiellus ta (1938) Hiiumaal sündinud 17aastase parunessi Liselotte von Buxhoevedeniga.

Fred von Hoerschelmanni sünnikodu (Suur-Mere 17). ARVO TARMULA

Sõja jälg

Ümberasumine (1939) viis ka Hoerschelmannide abielupaari Haapsalust. Esmalt Warthegau, siis Wehrmacht (1942), kuigi mees oli sõjaväekohustusest vabastatud. Tõlgina Idarindel kandis Fred von Hoerschelmann *Sonderführer*'i auastet, mis anti kõigile, kes olid võetud sõjaväkke erialaste oskuste tõttu.

Pärast lühikest vangistust sõja lõpul jäi Hoerschelmann elama Tübingisse, kus töötas vabakutselise kirjanikuna. Sõja-aastail (1941, 1942) ilmusid kaks näitemängu „Kümnes sümfoonia" („Die zehnte Symphonie") ning „Wendi öö" („Wendische Nacht"), viimase esietendus oli Hamburgi teatrimajas. Ilmselt oli autorile hingelähedane prantsuse kirjandus, sest 1947 tuli tal välja selleteemaline uurimus ning järgnenud viis raadioesseed (1948) käsitlesid prantsuse sürrealismi.

1950 ilmus Hoerschelmanni jutustuste kogu pealkirjaga „Tondi linn" („Die Stadt Tondi"). Kolmest loost koosnevale kogumikule anti Württembergi-Hohenzollerni liidumaa kirjandusvõistlusel (1952) esimene preemia. Pealkirja järgi võiks arvata, et tegu on Tallinna äärelinna asumi Tondiga, kuid see pole nii – Tondi on autori loodud imaginaarne linn kusagil Haapsalu külje all. Vähemalt nii väidavad Hoerschelmanni loomingu ja biograafia uurijad Saksamaal. Ka lugude pealkirjad „Lumi" („Schnee"), „Angerjad on õrnad" („Aale sind zart") ja „Vaikne saar" („Schweigsame Insel") viitavad pigem rannikule.

Lugudes, mis keskenduvad enamasti ühele persoonile, ühiskonna heidikule, käsitleb autor tõsiseid teemasid. Ta arutleb inimelu eksistentsiaalsete küsimuste üle, mõtiskleb süü, vastutuse ning südametunnistuse üle.

Jutustuste kirjapaneku ajal oli sõjast möödas vaid viis aastat ning autor oli sõja läbi teinud mees, pealegi rahvuselt sakslane. Selle taustal ei ole kogumiku temaatika sugugi üllatav ning selle tegevuspaik on pigem vaid tinglik.

Aastail 1949–1976 ehk siis autori surmani ilmus Hoerschelmanni sulest üle kahekümne kuuldemängu ja kolmkümmend raadioeetri tarbeks tehtud mugandust kirjanduslike allikate põhjal.

Kuuldemängudest on tuntumad „Suletud uks" („Die verschlossene Tür", 1952), „Laev Esperanza" („Das Schiff Esperanza", 1953), „Soolatehas" („Die Saline", 1958) ja „Tihe udu" („Dichter Nebel", 1961). „Laev Esperanza", mida võiks tõlkida ka kui „Lootuste laev", on osutunud saksa kõige edukamaks kuuldemänguks – lugu on tõlgitud enam kui kahekümnesse keelde, arvukaist esitustest rääkimata. Kuuldemängu sisuga tutvudes jääb mulje, et 1953. aastal kirjapandu on praegu aktuaalsem kui kunagi varem – Hoerschelmann räägib migrantide illegaalsest ja makstud üleveost…

Hinnatud meister

Fred von Hoerschelmann oskas ühendada toonase raadioeetri uudsed võimalused vanade heade traditsioonidega ning ennekõike suutis ta tabada aja närvi, seda, mis inimestele oluline. Ega muidu oleks saatnud tema loomingut nii märkimisväärne edu.

Saksamaa nimekad asjatundjad on nimetanud Hoerschelmanni oma ala pioneeriks, meistriks, raadioeetri suureks romaanikirjanikuks, distsiplineeritud ja täpseks jutustajaks. Looja loominguline pärand, mille jättis autor oma kauaaegsele sõbratarile, taanlannast näitlejannale Helene von Münchhofenile, on nüüd leidnud koha Saksa kirjandusarhiivis Marbachis.

Hoerschelmanni loomingut ja elulugu on põhjalikult uurinud Chemnitzi tehnikaülikooli professor dr Hagen Schäfer, kelle koostatud materjalile tugineb ka siinne artikkel. Hoerschelmanni panust on Saksamaal uuritud ja sellest on kirjutatud, kuid üks vaieldamatult suuremaid projekte on teostumas tänavu sügisel – Chemnitzi tehnikaülikooli 19. ja 20. sajandi Euroopa ajaloo professorid dr Kroll ja dr Schäfer on Saksamaa LV kultuuri- ja meediavoliniku ning Allensbachi demoskoopia instituudi toel avaldamas Fred von Hoerschelmanni loomingu täielikku kogumikku, mis sisaldab ka kirjavahetust Elisabeth Noelle-Neumanniga.

Mahukat uurimustööd on plaanitud lõpetama rahvusvaheline konverents, teemaks – Hoerschelmannist ajendatuna – baltisaksa kirjanduse käsitlus Saksamaal ja Balti riikides ning selle roll ja mõju Euroopa tasandil.

Küllap tasuks sellise suurusjärguga meest Haapsaluski lähemalt tundma õppida ning nii kodustele kui ka võõrsilt tulnuile tutvustada. Internet pakub selleks rohkesti materjali, siiani paraku küll vaid saksa keeles.

Pühalepa kirikus peeti muusikafestivali

JARITA MAARIA RINTAMÄKI
info@le.ee

4.–6. augustil oli Hiiumaal Pühalepa kirikus iga-aastane muusikafestival. 13. sajandil ehitatud Pühalepa kirikus, kus peetakse käputäie liikmetega koguduse jumalateenistusi kaks korda kuus, olid pingid kontsertide ajal rahvast täis.

Festivalil kõlasid klassikaline muusika, koorilaulud ning Eesti heliloojate Veljo Tormise ja Erkki-Sven Tüüri teosed. Hiiumaalt pärit helilooja Tüüri tööl on festivali programmis võtmeosa.

KRISTEL ÜKSVÄRAV

Helilooja Erkki-Sven Tüür.

„Tüüri loomingul on meie festivali põhitähelepanu," ütles Pühalepa muusikafestivali korraldaja Kristel Üksvärav.

Festivalile andsid avalöögi Andres Mustonen ja Hortus Musicus, kes on oma muljetavaldava 30 tegutsemisaastaga kogunud tuntust nii Eestis kui ka mujal maailmas. Dirigendi ja laulja Endrik Üksvärava juhtimisel tegutsev tippkammerkoor Collegium Musicale esitas Tormise koorilaule. Üles astusid ka ansambel Yxus, sopran Meeli Lass, pianistid Jorma Toots ja Ivo Sillamaa ning elektrikitarrist Jaak Sooäär.

Festivalil koguti annetusi Pühalepa kiriku oreli hoolduseks, mille kulusid väikesearvuline kogudus üksi katta ei suuda. „Meil on hea meel, et saame festivali kaudu oma panuse anda," rõõmustas Kristel Üksvärav.

Ka orel ise soetati Pühalepa muusikafestivali annetuste toel.

Pühalepa muusikafestivali kunstiline juht on tunnustatud kammerkoori Collegium Musicale dirigent ning laulja Endrik Üksvärav.

Festivali korraldavad MTÜ Kerema Kultuurikoda ja MTÜ Collegium Musicale.

Peakorraldaja Kristel Üksvärava sõnul on järgmise, VII Pühalepa muusikafestivali kava juba peaaegu valmis.

Festival peetakse taas Pühalepa kirikus 3.–5. augustil 2018.

Külalisdirigendina juhatab kammerkoori Collegium Musicale hollandlasest koorijuht Daniel Reuss, esitatakse kohalike heliloojate Erkki-Sven Tüüri ning Rudolf Tobiase teoseid.

Jevpatorija rand.

4 × ERAKOGU

REISIKIRI

Puhanuna Krimmist

Artikli autor käis Venemaa annekteeritud Krimmis puhkamas, leidis sealt eest naeratavad näod ja soovitab teistelgi Musta mere äärde puhkama minna.

ALEKSANDER KAASIK
ettevõtja ja reisimees

Lapsepõlves sai ikka sõjamänge mängida ning praegugi meeldib lastele võimaluse korral paugutada ja olla edukas ründaja, kui mitte mujal, siis vähemalt virtuaalses maailmas.

Keldrist Krimmi

Uurisin Musta mere Jevpatorija rannas oma naabritelt, kas ka nende eelkooliealine poeg on sõjamänguhuviline. „Ei, meie kandi lastele meeldib üksnes vormiriideid kanda," kostis vastuseks. Kui lusikas laualt juhuslikult maha kukub, viskub pisipoeg kohe pikali. Päris sõda on Donetski lapsed ootamatute helide peale kiirreageerijaks treeninud.

Sedasi avasid vanemad oma argielu mulle, kui „valgete luikedena" Dokutšajevski linnast Jevpatorija liivaranda puhkama tulid. Dokutšajevsk asub paarikümne kilomeetri kaugusel Donetski rahvavabariigi pealinnast ja 600 meetri kaugusel Ukraina vägedest, kes aeg-ajalt majade pihta märki lasevad. Suvitama tulnuil on keldris elamise kogemusi, sest nad olid pidanud seal veetma mitu päeva. Paksud paneelseinad veidi küll värisevad, kui mõni juhuslik miin lähedusse kukub, ent kaabeltelevisioonist tulevat telepilti ei pidavat see häirima. Rindeeluga harjutakse tasapisi ja otsitakse ka vaheldusrikkust pakkuvaid puhkevõimalusi.

Reisipileti hind Musta mere äärde on 2500 rubla (37 eurot). Sõitu alustati Donetskist (sealt on ka otsebussiliin Moskvasse). Sõita tuli neil ligi 16 tundi, kuigi vahemaa on veidi üle 700 km. Venemaa kontrollib piiril hoolikalt Ukraina passiga sissesõitjaid. Donetski rahvavabariigi passi saavad 16aastased noored, kes võivad huvi korral õppida ükskõik millises Venemaa kõrgkoolis, kui sisseastumiseksamid sooritatud.

Ukraina pärandiks on tasuline arstiabi, sest ravialused peavad meditsiinipersonali toetama. Arsti palk on 120 eurot, hooldeõel 50 eurot. Näitleja palk on aga kuni 300 eurot. Minu vestluskaaslane, Dokutšajevski linnavalitsuse kultuuriosakonna juhataja, teenis 220 eurot kuus.

Meedia ootusi teades peaksin kirjeldama, kui ahistatud on kohalikud tatarlased või kuidas reguleerivad rohelised mehikesed Krimmi eluolu. Paraku pole mul kavas esile tuua olematut ehk teisisõnu ilmutada olevikku mineviku piltidega. Seda võib lubada endale europarlamendi liige Yana Toom, kes kardab oma reitingu langust. See ei ole talle ega paljudele teistele poliitmaastikul toimetavaile inimestele tähtis, et ise pole uuenenud Krimmis käinud. Ka mina ei saanud puhata poliitikale mõtlemata: olgu Krimm siis okupeeritud või annekteeritud või kõik kokku, ent uudishimu ajendil sai tahvelarvutit vahel avada.

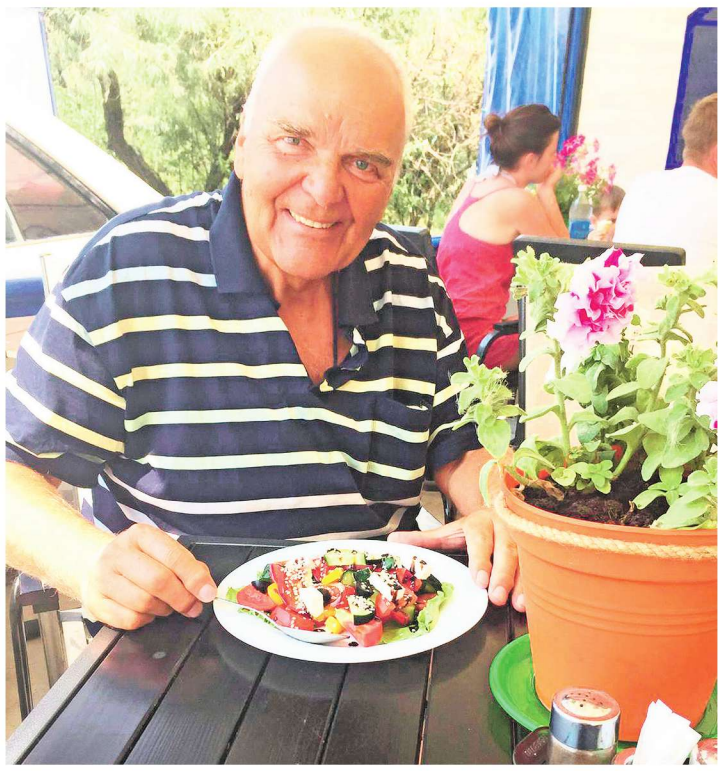

Aleksander Kaasik tervistava toidu, Kreeka salatiga.

Krimmis müüakse nostalgilist jooki kalja.

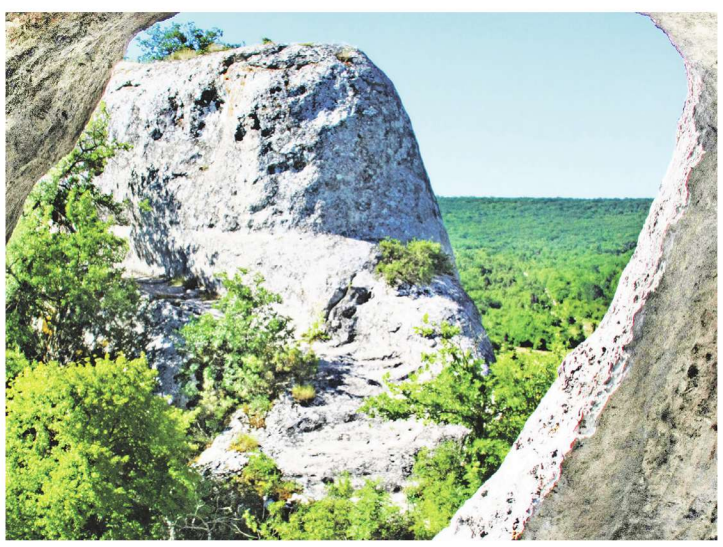

Eski-Kermeni koobaslinn.

Pealegi oli Jevpatorija ranna peremees hoolitsenud Musta mere kaldal tugeva wifi levi eest. Nelja nädala jooksul ei leidnud ma uudistes midagi ebademokraatlikku, isegi mitte kriminaalsete lugude filmitegijate huviobjektilt Eski-Kermeni koobaslinnast.

Ma ei oska end näidata russofoobina ega paljastada Venemaa ohtusid. Mul pole seda tarviski, sest ei kandideeri kohalikel valimistel. Isegi WCst ei saanud Jevpatorijas pilti teha, nagu on tavaks neil huviväärtuste otsijail, kes püüavad naeruvääristada naabrite elamist. Jah, tõesti, Ukraina aegu nägin rannas peldikut, mis oli väga määrdunud. Praegu säravad Krimmis rõõmsad näod nii sisemaal kui ka mererannas.

Põhjanaabrid juba kohal

Kuna Venemaa president Vladimir Putin keeldus Türgi tomatite ostust, on kohalikud pahased kallite kodumaal kasvatatud aiasaaduste üle. Need on mullusest ligi kolmandiku kallimad. Kui sild üle Kertši väina valmis saab, siis Krasnodarist ja kaugemalt tulev toidusaadus odavneb, ja selle teadmisega lootusrikkalt elataksegi. Pealegi on elanike palk ja pension tõusnud pisut enam kui teenused ja toidukaup.

Autor, kes on Krimmis käinud üle kümne korra, võtab lõpetuseks julguse, et soovitada lehelugejal end sinna puhkama seada. „Põdrad" on juba kohal. Vodka Finsky Standard pooleliitrises sarvilise pildiga pudelis kõigest 250 rubla (3,7 eurot). Augustikuu õhusoe on näiteks Jevpatorijas, kus on mitmekümne kilomeetri pikkune liivarand, keskmiselt 27 ja meres 24 kraadi. Septembris on sooja mõni kraad vähem.

Spordis on värve

AIVO PALJASMAA

Õige nägu võib võiduni viia

Magnus Kirdi odakaar eelvõistlusel on Eesti spordisõbrale seni rõõmsaim hetk Londonis. Oli ka viimane aeg, sest MM lõpeb peagi, aga meie oleme ikka veel kuival. Janu võib pikkamööda piinavaks muutuda ja iga piisk on siis suureks abiks. Gerd Kanteri eelvõistluse kettalend ja Jaak Heinrich Jagori esimese ringi 400 m tõkkejooks andsid mingi leevendava piisa, aga kauaks sedagi.

Kirt sooritas oma katse kontrollitult ja enesekindlalt. Enne võistlust ütles ta, et eelringi tuleb suhtuda aukartlikult. Tuleb äärmiselt tõsiselt keskenduda, et oda täpselt fookusesse saada ja seda kõike ühtlasi ise nautida. Selline arusaam on omane vaid meistritele. Sellid, vastupidi, loodavad ainult õnnele, et kuigi senine hooaeg pole eriti hästi läinud, siis ehk täna näkkab. Nagu lotomängus – üldjuhul ei näkka. Kirt on tänavu kõigil 12 võistlusel visanud üle 80 meetri, seitsmel korral üle 83 meetri. Hooaja parim on 86.06, isiklik rekord aga 2015. aastast 86.65. Odaviske lõppvõistlus algab täna kell 22.15 ja sellest võib kujuneda üle aegade kõige kõrgetasemelisem jõuproov. Suursoosikud on muidugi sakslased, aga oda on kapriisne lennuriist ja kõike võib juhtuda.

Ksenija Baltat ei saa parimagi tahtmise korral õpipoisiks (õigemini õpitüdrukuks) pidada. Vapper naine jõudis mullu pärast mitut aastat vigastuspausi jälle maailma parimate kaugushüppajate rivvi. Tänavune suvi möödus aga vaevaliselt ja Londonis tegi ta avastardi. See mõjus õnneotsija meeleheitliku ponnistusena ja nagu karta oli, lõppes läbikukkumisega. Enne eelvõistlust tunnistas ka treener Andrei Nazarov, et on väheke kõhe tunne. Balta suhtus oma tulemusse 6.15 (25. koht) lühidalt ja selge sõnaga: „Häbi."

Löödud mees oli ka odaviskaja Tanel Laanmäe, kelle hooaega on samuti vigastus seganud. Mullu 85.04 visanud (tänavu 82.58), suutis eelvõistlusel ainult 76.41 ja jäi samuti 25ndaks. Samasse ritta võib asetada ka kettaheitja, Rio OMi neljanda mehe Martin Kupperi, kes on samuti suvi läbi tervisehädadega maadelnud. Tulemuseks 62.71 ja 17. koht.

Oleks patt hakata sportlasi vigastuste pärast sarjama. Ometi tekib küsimus, kas nad tõesti ei suuda vigu vältida. Tegu pole ju mitte algajatega, vaid rahvusvahelisel tasemel sportlastega. Kümnevõistluse olümpiavõitja Erki Nool ei pääsenud omal ajal samuti traumadest, kuigi väiksemad häired jättis ainult enda teada. Kokkuvõttes oskas ta edukalt läbi kadalipu laveerida ja tiitlivõistlustelt koguni üheksa medalit koju tuua. Noole puhul ei maksa unustada ka erilist võitlejaloomust. Temast õhkus alati äärmist valmisolekut ja kui mõnikord ka kuidagi ei saanud, siis lõpuks kuidagi ikka sai. Viimases hädas manas ta kirvenäo ette ja läks. Kui vaja, tegi ka kaks kirvenägu korraga ette.

Ka MMi areenil suutis üks eriline nägu kuldmedali võita. Norra järjekordse jooksuime, 400 meetri tõketega distantsi võitja, 21aastase Karsten Warholmi võidujoovastus avaldus õudusest tardunud hullumeelses pilgus. Üle maailma levivad nüüd fotod, kus ta kramplikult pärani avatud suu ümber küüned lõualuusse surub. Juba on jõutud tõmmata paralleeli Norra suurkunstniku Edvard Munchi sürreaalse maaliga „Karje". Meelde tuleb ka õudusfilmiklassiku Alfred Hitchcocki looming, eeskätt „Psühho".

Enne finaaljooksu arutles MMist vigastusohu tõttu eemale jäänud maailma 400 meetri tõkkejooksjate paremikku kuuluv Rasmus Mägi (tema loobumine oli õige otsus, sest õige pea võib meest jälle võistlusrajal näha), et kui Warholm läheb sõgedat panema, nagu tal vahel kombeks, siis võib kõike juhtuda. Keset vihmast ja jahedat Londoni õhtut, mida võidumees ise pidas normaalseks Norra suveks ja mille kohta eestlane ütleb, et kehv suusailm, küttis ta end enne stardipauku üles, vabandage väljenduse eest, nagu poolearuline, ja sööstis siis rajale. Mine tea, ilmselt on Warholm tavaelus täiesti normaalne ja meeldiv noormees, ainult et võistlusrajal laseb endast looma välja.

MMi lõpuni on jäänud kaks päeva.

LUCY NICHOLSON / REUTERS / SCANPIX

Karsten Warholm suure tõkkejooksukunstnikuna muudab võidurõõmu „Oo, kaunis hetk, sa viibi veel!" sürrealistlikult õõvastavaks.

Lehm Ljudmilla lastekas

Tekst Aidi Vallik
Pilt Ott

LÄHME LÄTTI!

TEEME PÄTTI,
LÄHME LÄTTI,
TOOME SEALT KOLM TASKURÄTTI,
KASSIDELE TOOME ROTTI,
MEMMEDELE MOOSIPOTTI.
KULUTAME MITU SOTTI!
KOGU OMA MAKSURAHA
JÄTAME ME LÄTTI MAHA,
SEST ET SEAL ON ODAV,
VOH!

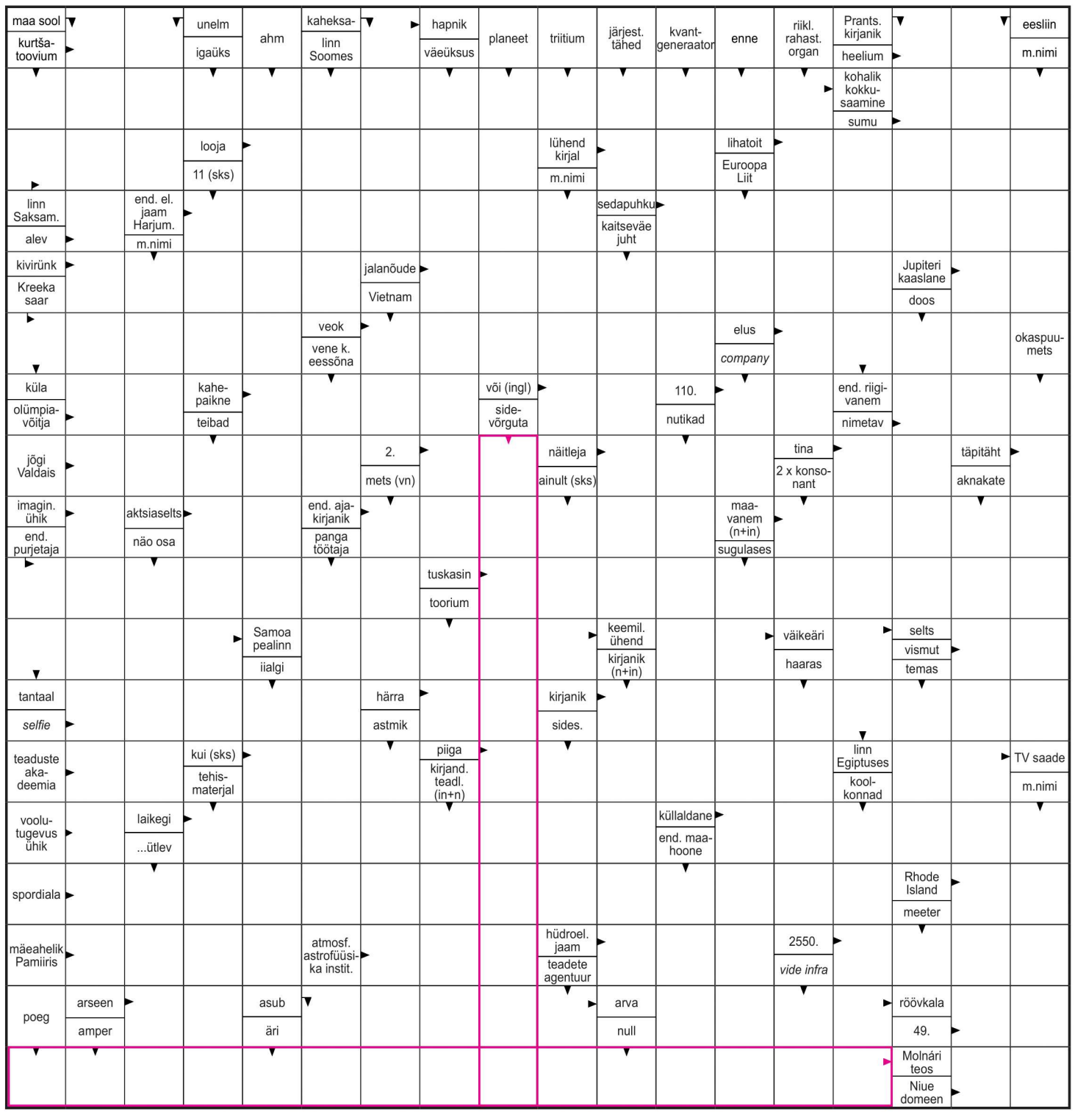

LASTESUDOKU

	2			3	
		5	2		
6					2
2					5
		6	4		
	4			5	

		5	1		
6					2
	6			2	
	4			6	
4					3
		3	6		

KINOFILM

„TUME TORN"

Meie maailm pole ainuke. Viimane laskur Roland Deschain (Idris Elba) on igaveses võitluses Walter O'Dim'iga, keda tuntakse ka kui meest mustas (Matthew McConaughey), et takistada tal universumit koos hoidva Tumeda torni kukutamist. Kui kogu maailma saatus on kaalul, põrkuvad hea ja kuri võimsas lahingus, sest ainult Roland saab torni mustas mehe eest kaitsta. Filmis mängivad Idris Elba, Matthew McConaughey, Tom Taylor, Claudia Kim, Fran Kranz, Abbey Lee ja Jackie Earle Haley. Lavastaja on Nikolaj Arcel.

18. augustil kell 20; 22. augustil kell 19; 23. augustil kell 19; 24. augustil kell 20 Haapsalu kultuurikeskuses. Pilet 4 €.

MALE

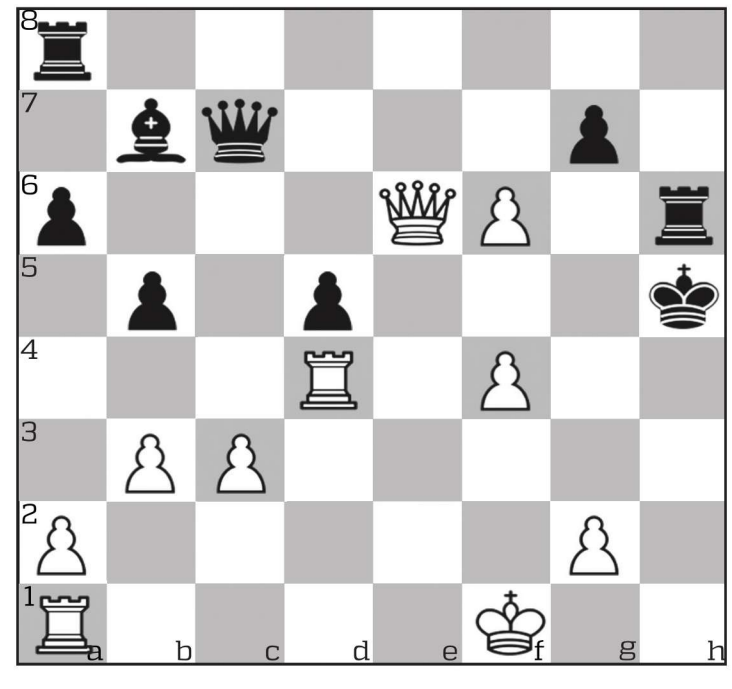

LP RISTSÕNA- JA MALELAHENDAJAD

Eelmise nädala vastused: Vxg6+; Kf7; Lg7.
Matt kahe käiguga.
Leidke tänasest ristsõnast lahendus vastuse realt.
Eelmise nädala vastused: tervishoiuminister; preemiarahad.
Lahendusi ootame hiljemalt järgmise nädala reedeks aadressil reklaam@le.ee või Posti 30, Haapsalu. Augustis õigesti vastanute vahel loositakse välja Lääne Elu meeneid.

E 14. august

etv

00.13 ERR.ee uudised
07.35 Aia elu
07.40 Osoon
08.10 Maahommik
08.55 Ihult ja hingelt
09.45 Riigimehed
10.15 Hommik Anuga
11.30 Kapist välja **12.00** Reisile minuga **12.25** Osoon **12.55** Kapital **13.25** Elu lugu **13.35** Meie inimesed **14.00** Prillitoos **14.55** Viimane tango Halifaxis **15.50** LIVEstonia **16.20** Unistuste aiad **17.10** Õnne 13 **17.40** Ihult ja hingelt **18.30** Aktuaalne kaamera **18.45** Pehmed ja karvased **19.05** Eesti lood **19.35** Hajameelselt abielus **20.00** Naljatera
20.05 Kodanik Hodorkovski
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.25 Sport
21.35 Eesti mäng
22.05 Koduigatsus
22.50 Kaardimaja
23.40 Pehmed ja karvased

Kanal 2

01.15 Lohista mind põrgusse (Drag Me to Hell, USA, 2009)
02.50 Hertsoginna (The Duchess, 2008) **04.40** Nädalalõpp Kanal 2ga **05.50** Suvereporter+
06.10 Meie Charly **07.00** Mr Bean **07.25** Oota sa! **07.35** Pöörased jänesed **08.00** Suvereporter
09.00 Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Armastuse maitse
12.30 Kaks kanget Lõuna-Ameerikas **13.30** Eesti kõige-kõige
14.00 Meie Charly **15.00** Küladetektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **20.00** Suvereporter **21.00** Heeringas Veenuse õlal
21.30 Meie Bullerby
22.00 Meie aasta Siberis
22.30 Viimane võmm
23.30 Köök

3 Viasat

00.00 Impeerium **01.00** Saladused ja valed **01.55** Midsomeri mõrvad **03.40** Raudmeeste Eesti 2 **03.45** Simpsonid **04.05** Kaalul on rohkem kui elu **04.55** Suvised Seitsmesed. Nädalalõpp **05.25** Südameasi **06.15** Käpapatrull **06.40** Minu väike poni **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.30** Saatuslik valik **08.30** Meisterkokk **09.25** Võimalik vaid Venemaal **09.55** Kirgede torm – armastuslood **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Kättemaksukontor **12.50** Kättemaksukontor **13.55** Südameasi **15.00** Võimalik vaid Venemaal **15.30** Saatuslik valik **16.30** Vaprad ja ilusad **17.00** Kirgede torm **18.05** Meisterkokk **19.00** Suvised Seitsmesed **20.00** Kättemaksukontor **21.00** Võimalik vaid Venemaal **21.30** Suvesangarid **22.00** Papad Mammad **23.00** Rikutud reeglid (Misconduct, USA, 2016)

etv2

01.00 Eesti TOP 7 videod **01.12** ERR.ee uudised **07.00** Muumide maailm **07.10** Karusmarjad metsikus looduses **07.35** Kati ja Mimmu **07.45** Džungliässad **07.55** Beni ja Holly väike kuningriik **08.05** Priit ja Prääks **08.20** Vahva Roosi **08.30** Dimitri ja sõbrad **08.35** Suur pahandus **09.05** Tantsuakadeemia **09.30** Eesti lood **10.00** Mustad lesed **10.55** Kukerpillid **11.54** ERR.ee uudised **16.00** Lastetuba **16.15** Muumide maailm **16.25** Papist poisid **16.30** Oktonaudid **16.40** Džungliraamat **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Kati ja Mimmu **17.35** Vahva Roosi **17.50** Džungliässad **18.00** Lassie **18.25** Tugitoolisport **18.30** Beni ja Holly väike kuningriik **18.40** Tuutu ja Potsu **18.55** Põrsas Peppa **19.00** Kosmoselendurid **19.10** Mis? Miks? Kuidas? **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Rakett 69 **20.00** Metsapeatus **20.30** Teaduspalavik **21.00** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan **21.30** Lennud **22.30** MTA **22.35** Pilk **23.00** Vandenõu **23.05** Ohverdus **23.30** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan

T 15. august

etv

00.00 ERR.ee uudised
07.35 Aia elu **07.40** Osoon
08.10 Maahommik **08.55** Armastus Berliinis **09.45** Eesti mäng **10.20** Hommik Anuga **11.35** Hajameelselt abielus **12.00** Reisile minuga **12.25** Osoon **12.55** Kapital **13.25** Elu lugu **13.40** Hetk ajaloos **13.45** Meie inimesed **14.10** Prillitoos **15.05** Kala neljale **16.25** 3 hitti **16.40** Ajavaod **17.10** Õnne 13 **17.40** Armastus Berliinis **18.30** Aktuaalne kaamera **18.45** Pehmed ja karvased **19.05** Püramiidi tipus **19.35** Hajameelselt abielus **20.05** Baskin **21.00** Aktuaalne kaamera. Ilm **21.25** Sport **21.35** Eesti mäng **22.05** Koduigatsus **22.45** Viimane tango Halifaxis **23.40** Pehmed ja karvased

Kanal 2

00.00 Unustamatu
00.55 Kaks kanget Lõuna-Ameerikas **01.45** Viimane võmm
02.35 Suvereporter **03.35** Poseidon Rex (USA, 2013)
04.55 Heeringas Veenuse õlal
05.20 Eesti kõige-kõige
05.45 Köök **6.10** Meie Charly
07.00 Mr Bean **07.25** Oota sa!
07.35 Pöörased jänesed
08.00 Suvereporter **09.00** Purunenud elud **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Armastuse maitse
12.30 Meie Bullerby **13.00** Meie aasta Siberis
13.30 Eesti kõige-kõige
14.00 Meie Charly **15.00** Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **20.00** Suvereporter
21.00 Heeringas Veenuse õlal
21.30 Krimi **22.00** Talentide planeet **22.30** Viimane võmm
23.30 Köök

3 Viasat

01.10 Sherlock New Yorgis **02.05** Moodne perekond **02.30** Papad Mammad **03.25** Võimalik vaid Venemaal **03.45** Võimalik vaid Venemaal **04.10** Suvesangarid
04.35 Suvised Seitsmesed **05.25** Südameasi **06.15** Käpapatrull
06.40 Minu väike poni **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.30** Saatuslik valik **08.30** Meisterkokk **09.25** Suvesangarid **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Papad Mammad
12.55 NCIS kriminalistid **13.55** Südameasi **15.00** Suvesangarid
15.30 Saatuslik valik **16.30** Vaprad ja ilusad **17.00** Kirgede torm
18.05 Meisterkokk **19.00** Suvised Seitsmesed **20.00** Kättemaksukontor **21.00** Võimalik vaid Venemaal **21.30** Suvesangarid
22.00 Papad Mammad **23.00** RED – eriti ohtlikud agendid (RED, USA, 2010)

etv2

00.00 Reisikaaslane **00.32** ERR.ee uudised **07.00** Oktonaudid **07.10** Papist poisid **07.15** Hiir Hops **07.25** Džungliraamat **07.35** Kosmoselendurid **07.50** Vahva Roosi **08.00** Põrsas Peppa **08.05** Tuutu ja Potsu **08.15** Beni ja Holly väike kuningriik **08.30** Dimitri ja sõbrad **08.35** Lassie **08.55** Tugitoolisport **09.05** Tantsuakadeemia **09.30** Rakett 69 **10.00** Koduigatsus **10.45** ETV live **11.45** ERR.ee uudised **16.00** Lastetuba **16.15** Muumide maailm **16.25** Kiisud, edasi! **16.30** Oktonaudid **16.40** Džungliraamat **16.55** Hiir Hops **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Kati ja Mimmu **17.35** Vahva Roosi **17.50** Džungliässad **18.00** Lassie **18.25** Mily murrab pead **18.30** Beni ja Holly väike kuningriik **18.40** Tuutu ja Potsu **18.55** Põrsas Peppa **19.00** Kosmoselendurid **19.10** Mis? Miks? Kuidas? **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Rakett 69 **20.00** Inglise kool Hiina moodi **20.50** Hetk ajaloos **21.00** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan **21.30** Heureka **22.00** Optimistid **22.50** Eesti lood **23.20** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan **23.50** Reisikaaslane

K 16. august

etv

00.01 ERR.ee uudised
07.35 Aia elu
07.40 Osoon
08.10 Maahommik
08.55 Armastus Berliinis
09.45 Eesti mäng
10.15 Hommik Anuga
11.30 Hajameelselt abielus
11.50 Reisile minuga
12.20 Osoon **12.50** Kapital **13.20** Elu lugu **13.30** Meie inimesed **13.55** Prillitoos **14.50** Pidu meie tänavas **15.10** Maigret **16.40** Eesti lood **17.10** Õnne 13 **17.40** Armastus Berliinis **18.30** Aktuaalne kaamera **18.45** Pehmed ja karvased **19.05** Edekabel 2014 **19.35** Hajameelselt abielus **20.00** Iseolemine **20.30** Estraadisangarid **21.00** Aktuaalne kaamera. Ilm **21.25** Sport **21.35** Eesti mäng **22.05** Koduigatsus **22.50** Ajavaod **23.15** Riigivargad

Kanal 2

00.00 Dokiõhtu - Alla tulistatud. põgenemine natside Euroopast
00.55 Unustamatu **01.45** Viimane võmm **02.35** Suvereporter **03.20** Saage tuttavaks **03.45** Guinness World Records – metsikud rekordid
04.30 Pöörased üheksakümnendad **04.55** Heeringas Veenuse õlal **05.20** Eesti kõige-kõige
05.45 Köök **06.10** Meie Charly
07.00 Mr Bean **07.25** Oota sa!
07.35 Pöörased jänesed **08.00** Suvereporter **09.00** Purunenud elud **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Armastuse maitse **12.30** Krimi **13.00** Talentide planeet **13.30** Eesti kõige-kõige **14.00** Meie Charly **15.00** Küladetektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **20.00** Suvereporter **21.00** Heeringas Veenuse õlal – Merle Palmiste eri **21.30** Suur lotokolmapäev – Rooside sõda **22.30** Viimane võmm **23.30** Köök

3 Viasat

01.10 Kutsuge Cobra 11 **02.10** Louie **02.35** Papad Mammad
03.30 Võimalik vaid Venemaal
04.10 Suvesangarid
04.35 Suvised Seitsmesed **05.25** Südameasi **06.15** Käpapatrull
06.40 Minu väike poni **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.30** Saatuslik valik **08.30** Meisterkokk **09.25** Suvesangarid **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Papad Mammad
12.55 Kutsuge Cobra 11 **13.55** Südameasi **15.00** Suvesangarid
15.30 Saatuslik valik **16.30** Vaprad ja ilusad **17.00** Kirgede torm **18.05** Meisterkokk **19.00** Suvised Seitsmesed **20.00** Kättemaksukontor **21.00** Võimalik vaid Venemaal **21.30** Suvesangarid
22.00 Suletud uste taga **23.00** Juurdlust viivad läbi sensitiivid

etv2

00.23 ERR.ee uudised
07.00 Oktonaudid **07.10** Kiisud, edasi!
07.15 Hiir Hops **07.25** Vahva Roosi **07.35** Põrsas Peppa **07.45** Kati ja Mimmu **07.55** Tuutu ja Potsu
08.05 Džungliässad **08.15** Beni ja Holly väike kuningriik **08.30** Lola Pikk-kõrv **08.35** Lassie **08.55** Mily murrab pead **09.05** Tantsuakadeemia **09.30** Rakett 69 **10.00** Koduigatsus **10.45** Jääääär **11.27** ERR.ee uudised **16.00** Lastetuba **16.15** Muumide maailm **16.25** Kiisud, edasi! **16.30** Nöbinina
17.00 Karusmarjad metsikus looduses
17.20 Rüütel Rooste **17.35** Pipi Pikksukk **18.00** Peeter Paani uued seiklused **18.25** Tugitoolisport **18.30** Peeter Pikk-kõrv **18.45** Maša ja karu **18.50** Põrsas Peppa **18.55** Kosmoselendurid **19.05** Oktonaudid **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Rakett 69 **20.00** Ööülikooli rännakud **21.00** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan **21.30** Eesti lood **22.00** Teisikud (1982) **23.20** Autostopp **23.35** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan

N 17. august

etv

00.15 Pehmed ja karvased **00.35** ERR.ee uudised **07.35** Aia elu **07.40** Osoon **08.10** Maahommik **08.55** Armastus Berliinis **09.45** Eesti mäng **10.20** Hommik Anuga **11.35** Hajameelselt abielus **11.55** Reisile minuga **12.20** Osoon **12.50** Kapital **13.20** Elu lugu **13.35** Meie inimesed **14.00** Prillitoos **14.55** Paksem kui vesi **15.40** Paksem kui vesi **16.20** Pealtnägija **17.10** Õnne 13 **17.40** Armastus Berliinis **18.30** Aktuaalne kaamera **18.45** Pehmed ja karvased **19.05** LIVEstonia **19.35** Hajameelselt abielus **20.00** Arktikast Antarktikasse **20.30** Riigimehed **21.00** Aktuaalne kaamera. Ilm **21.25** Sport **21.35** Eesti mäng **22.05** Koduigatsus **22.50** Keelatud – Ruja **23.45** Üks koorilaul **23.50** Pehmed ja karvased

Kanal 2

00.00 Kliendinimekiri **00.55** Dokiõhtu - Alla tulistatud. põgenemine natside Euroopast **01.45** Viimane võmm **02.35** Suvereporter **03.20** Saage tuttavaks **03.45** Guinness World Records – metsikud rekordid
04.30 Pöörased üheksakümnendad **04.55** Heeringas Veenuse õlal – Merle Palmiste eri **05.20** Eesti kõige-kõige **05.45** Köök **06.10** Meie Charly **07.00** Mr Bean **07.25** Oota sa! **07.35** Pöörased jänesed **08.00** Suvereporter **09.00** Purunenud elud **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Armastuse maitse **12.30** Suur lotokolmapäev – Rooside sõda **13.30** Eesti kõige-kõige
14.00 Meie Charly **15.00** Küladetektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **20.00** Suvereporter **21.00** Heeringas Veenuse õlal
21.30 Naabriplika **22.30** Viimane võmm **23.30** Köök

3 Viasat

00.00 NCIS kriminalistid **01.00** Top Gear: võidusõidud **02.05** Suletud uste taga **02.55** Juurdlust viivad läbi sensitiivid **03.40** Võimalik vaid Venemaal **04.05** Suvesangarid **04.35** Suvised Seitsmesed **05.25** Südameasi **06.15** Käpapatrull **06.40** Minu väike poni **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.30** Saatuslik valik **08.30** Meisterkokk **09.25** Suvesangarid **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Suletud uste taga
12.55 Juurdlust viivad läbi sensitiivid **13.55** Südameasi **15.00** Suvesangarid **15.30** Saatuslik valik **16.30** Vaprad ja ilusad **17.00** Kirgede torm **18.05** Meisterkokk **19.00** Suvised Seitsmesed **20.00** Kättemaksukontor **21.00** Võimalik vaid Venemaal **21.30** Rait, Raivo ja naised teel Iraani **22.00** Suletud uste taga **23.00** CSI kriminalistid

etv2

00.05 Reisikaaslane
00.40 ERR.ee uudised **07.00** Karusmarjad metsikus looduses
07.25 Oktonaudid
07.35 Kosmoselendurid **07.45** Kiisud, edasi! **07.50** Maša ja karu
08.00 Rüütel Rooste **08.10** Tugitoolisport **08.20** Peeter Pikk-kõrv
08.30 Lola Pikk-kõrv **08.35** Peeter Paani uued seiklused **09.00** Põrsas Peppa **09.05** Tantsuakadeemia
09.30 Rakett 69 **10.00** Koduigatsus **10.45** Kõva ketas. Ivo Linna ja Rock Hotel **11.20** ERR.ee uudised **16.00** Lastetuba **16.15** Muumide maailm **16.25** Suur pahandus
16.50 Hiir Hops **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Rüütel Rooste **17.35** Oktonaudid
17.45 Priit ja Prääks **18.00** Peeter Paani uued seiklused **18.25** Mis? Miks? Kuidas? **18.30** Peeter Pikk-kõrv **18.45** Väike prints **19.05** Loomaaia tee 64 **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Rakett 69 **20.00** Uute sihtide poole **20.50** Allveelennud **21.00** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan **21.30** Võõramaalane
22.25 Ema (2016) **23.55** 4x4. Kasahstan ja Kõrgõzstan

R 18. august

etv

00.12 ERR.ee uudised
07.35 Aia elu
07.40 Osoon
08.10 Maahommik **08.55** Armastus Berliinis **09.45** Eesti mäng **10.20** Hommik Anuga **11.30** Hajameelselt abielus **12.00** Reisile minuga **12.25** Osoon **12.55** Kapital **13.25** Elu lugu **13.40** Meie inimesed **14.05** Lauluga maale
15.05 Keelatud-Ruja **16.00** Üks koorilaul **16.05** Järvelinn Viljandi
16.25 Nota bene! Teatriluulud
17.10 Õnne 13 **17.40** Armastus Berliinis **18.30** Aktuaalne kaamera
18.45 Pehmed ja karvased
19.05 ETV Huumori kuld
19.30 Minu pere. Tiliseb-tiliseb
20.00 Täna õhtul... Vello Orumets
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.25 Sport
21.35 Kaardimaja
22.35 Seneca päev (Seneca´s Day, 2016)

Kanal 2

00.00 Takso
00.30 Pärapõrgu perekond
01.00 Kliendinimekiri
01.45 Viimane võmm
02.35 Suvereporter
03.20 Saage tuttavaks
03.45 Guinness World Records - metsikud rekordid
04.30 Pöörased üheksakümnendad **4.55** Heeringas Veenuse õlal
05.20 Eesti kõige-kõige
05.45 Köök **06.10** Meie Charly
07.00 Mr Bean **07.25** Oota sa!
07.35 Pöörased jänesed **08.00** Suvereporter **09.00** Purunenud elud **11.00** Kodus ja võõrsil
11.30 Armastuse maitse **12.30** Naabriplika **13.30** Eesti kõige-kõige **14.00** Meie Charly **15.00** Küladetektiivid **16.00** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **20.00** Suvereporter **21.00** Väikesed hiiglased – Finaal!
23.10 Augustikuu (August. Osage County, USA, 2013)

3 Viasat

00.00 Kondid **01.00** Graceland
01.55 Suletud uste taga **02.50** Kondid **03.40** Võimalik vaid Venemaal **04.10** Rait, Raivo ja naised teel Iraani **04.35** Suvised Seitsmesed **05.25** Südameasi
06.15 Käpapatrull **06.40** Minu väike poni **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.30** Saatuslik valik
08.30 Meisterkokk **09.25** Rait, Raivo ja naised teel Iraani **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Suletud uste taga **12.50** CSI kriminalistid
13.55 Südameasi **15.00** Rait, Raivo ja naised teel Iraani **15.30** Saatuslik valik **16.30** Vaprad ja ilusad **17.00** Kirgede torm 0 armastuslood **18.00** Laulumäng
19.00 Suvised Seitsmesed **20.30** Kättemaksukontor **21.30** Eksid rannal **23.10** Takso 4 (Taxi 4, Prantsusmaa, 2007)

etv2

00.20 Reisikaaslane **00.57** ERR.ee uudised **07.00** Muumide maailm
07.10 Oktonaudid **07.20** Hiir Hops
07.30 Loomaaia tee 64 **07.40** Väike prints **08.05** Mis? Miks? Kuidas? **08.10** Priit ja Prääks
08.20 Peeter Pikk-kõrv **08.35** Lola Pikk-kõrv **08.40** Peeter Paani uued seiklused **09.05** Tantsuakadeemia
09.30 Rakett 69 **10.00** Koduigatsus **10.45** Torupilli Jussi Trio ja Schönbergi kvartett **11.23** ERR. ee uudised **16.00** Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures **16.10** Muumide maailm **16.20** Hiir Hops
16.30 Meistrimehed Pat ja Mat
16.40 Koolitants 2017 **17.25** Mina ja Miia **17.50** Minu lemmikloom **18.00** Peeter Paani uued seiklused **18.20** Kriksatrullid. Õpime joonistama **18.25** Kasperi ja Emma lood **18.45** Väike prints
19.05 Loomaaia tee 64 **19.20** Aktuaalne kaamera **19.25** Jalgpalli Premium liiga **21.30** Eesti lipp ümber Kuuba **22.00** Raamatupood
22.25 Mustad lesed **23.20** Eesti TOP 7

L 19. august

etv

00.15 Pehmed ja karvased
00.38 ERR.ee uudised
07.30 Muumide maailm
07.40 Meistrimehed Pat ja Mat
07.50 Loomaaia tee 64
08.00 Väike prints
08.25 Beni ja Holly väike kuningriik
08.35 Kasperi ja Emma lood
08.50 Minu lemmikloom
09.00 Üks koorilaul **09.05** Õnne 13 **09.35** Õnne 13 **10.05** Arktikast Antarktikasse **10.35** Iseolemine
11.05 Edekabel 2014 **11.30** Eesti lood **12.05** Meie maailm **12.55** Viimane tango Halifaxis **13.50** Inspektor Morse **15.35** Pealtnägija
16.25 Nota bene! Teatriluulud
17.05 Baskin **18.00** Riigimehed
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Elu lugu
19.30 Eesti lipp ümber Islandi
20.00 Lauluga maale
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.20 Sport. Sport
21.35 Durrellid
22.25 Inspektor George Gently
23.55 Langus

Kanal 2

01.35 Neljad jõulud (Four Christmases, Saksamaa, USA, 2008)
03.05 Pärapõrgu perekond
03.30 Suvereporter
04.25 Guinness World Records - metsikud rekordid
05.15 Pöörased üheksakümnendad **05.45** Takso **06.10** Trinny ja Susannah Taanis
07.00 Naabriplika
07.50 Oota sa!
08.00 Top Shop
08.15 Tomi ja Jerry seiklused
09.05 Parim enne
10.00 Merevaade **10.30** Aedniku aabits **11.00** Kodutunne
13.00 C-Komando
13.30 Eesti kõige-kõige
14.00 Huumoritähestik
15.00 Pilvede all
17.00 Rosamunde Pilcher. Valge tuvi saladus (Rosamunde Pilcher. Das Geheimnis der weissen Taube, Saksamaa, 2012)
19.00 Roaldi nädal. Vabatahtlikud päästjad **20.00** Suvereporter+
20.35 Kaks kanget Indias
21.35 Sajandi valitsejanna
23.30 Grantchester

3 Viasat

01.00 Hawaii 5-0 **01.55** Ameerika õudukas. värdjatsirkus **02.50** Eksid rannal **04.10** Võimalik vaid Venemaal **04.30** Suvised Seitsmesed **05.40** Südameasi **06.30** Südameasi **07.25** Littlest Pet Shopi väikesed lemmikud **07.50** Kung fu panda **08.15** Printsess Sofia Esimene **08.35** Littlest Pet Shopi väikesed lemmikud **09.00** Simpsonid **09.30** Simpsonid **09.55** Peened preilid (USA, 2003)
11.50 Me armastame Eestit
13.20 Papad Mammad **13.55** Papad Mammad **14.55** Milline maitse **15.55** Midsomeri mõrvad
18.00 Kaalul on rohkem kui elu
19.00 Suvised Seitsmesed. Nädalalõpp **19.30** M-Komando (G-Force, USA, 2009) **21.15** Suure tähe väike täht **23.00** Eilne öö (Prantsusmaa, USA, 2010)

etv2

00.00 Võõramaalane
00.59 ERR.ee uudised **09.00** Kolmik teemandijahil **09.25** Mis? Miks? Kuidas? **09.30** Mina ja Miia
09.55 Kardemoni linna rahvas ja röövlid **11.00** Inglise kool Hiina moodi **12.00** Lennud **13.00** MTA
13.05 Pilk **13.30** Vandenõu
13.35 Ohverdus **14.00** Kommentaare Eesti filmile **14.15** Metskapten **15.30** Eesti lood
16.00 ETV live **17.00** Operaator Kõps kiviriigis **17.20** Naabrid
17.30 Hanni ja Nanni 1. film
18.55 Suvelõpp Viljandis
19.20 Aktuaalne kaamera
19.30 Severino (1978)
20.50 Raamatupood
21.15 Uute sihtide poole
22.10 Plekktrumm
22.55 Ema (2016)

P 20. august

etv

00.55 ERR.ee uudised
07.30 Muumide maailm
07.40 Vahva Roosi
07.50 Kati ja Mimmu
08.00 Piip ja Tuut hoiavad Eesti lippu kõrgel
08.05 Džungliässad
08.20 Rüütel Rooste
08.30 Hiir Hops
08.40 Peeter Paani uued seiklused
09.00 Mina ka
09.05 Õnne 13
09.35 Õnne 13
10.05 Lauluga maale
11.05 Estraadisangarid
11.35 Eesti lipp ümber Islandi
12.05 Elu lugu **12.55** Unistuste aiad **13.40** Balti passioon
14.40 25 aastat Eesti iseseisvuse taastamisest. Pidulik kontsert. Ei ole üksi ükski maa
15.15 25 aastat Eesti iseseisvuse taastamisest. Pidulik kontsert. Ei ole üksi ükski maa **15.50** Viimne reliikvia (1969) **17.20** Põhiseaduse sünd **18.30** Aktuaalne kaamera
18.40 Eesti Vabariigi presidendi vastuvõtt Kadrioru lossi roosiaias
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.20 Sport. Sport **21.35** Hetk ajaloos **21.40** Kodumaa karjed
23.05 Kolm päeva augustis
23.25 Langus

Kanal 2

00.30 Külm linn (The Town, USA, 2010) **02.40** Augustikuu (August. Osage County, USA, 2013)
04.40 Neljad jõulud (Four Christmases, Saksamaa, USA, 2008)
06.05 Suvereporter+
06.35 Kaks kanget Indias
07.20 Väikesed hiiglased – Finaal!
09.30 Heeringas Veenuse õlal
10.30 Meie Bullerby
11.00 Nädalalõpp Kanal 2ga
14.00 Grantchester
15.00 Suvi Amsterdamis (Ein Sommer in Amsterdam, Saksamaa, 2014) **17.00** Inga Lindström – Frederiku süü (Inga Lindström. Frederiks Schuld, 2011)
19.00 Roaldi nädal. Sünnitusmajas **20.00** Suvereporter+
20.35 Suure komöödiaõhtu parimad hetked **22.05** Laula mu laulu – kaunimad hetked

3 Viasat

00.55 Perekond Peeples (Peeples, USA, 2013) **02.50** Midsomeri mõrvad **04.25** Kaalul on rohkem kui elu
05.10 Suvised Seitsmesed. Nädalalõpp **05.40** Südameasi **06.30** Südameasi **07.25** Littlest Pet Shopi väikesed lemmikud **07.50** Kung fu panda **08.15** Printsess Sofia Esimene **08.35** Littlest Pet Shopi väikesed lemmikud **09.00** Simpsonid **09.30** Simpsonid **09.55** M-Komando (G-Force, USA, 2009) **11.35** Võitlus SINIMUSTVALGE eest. Sinine **12.10** Võitlus SINIMUSTVALGE eest. Must
12.50 Võitlus SINIMUSTVALGE eest. Valge **14.00** Rõõmurull
15.30 Suvesangarid **16.00** Suvesangarid
16.30 Härra Popperi pingviinid (USA, 2011) **18.25** Üks päev proua presidendiga **19.00** Suvised Seitsmesed. Nädalalõpp **19.30** Kättemaksukontor **20.35** Kättemaksukontor **21.35** 007.Keravälk (Inglismaa, 1965)

etv2

00.28 ERR.ee uudised
09.00 Hanni ja Nanni 1. film
10.25 Põrsas Peppa
10.30 Piip ja Tuut hoiavad Eesti lippu kõrgel **10.35** Suvelõpp Viljandis **11.00** Teaduspalavik
11.35 Optimistid **12.30** Eesti lood
13.00 Autoralli MM (WRC 2017)
14.35 Ööülikooli rännakud
15.35 Eesti loodus **16.15** Plekktrumm **17.00** Kolmik teemandijahil **17.30** Üle linna Vinski
18.55 Peeter Paani uued seiklused
19.20 Aktuaalne kaamera
19.30 350 korda sündinud
20.10 Tähelaev
21.25 Krahv Luxemburg
23.25 See maailm, see armastus. Katrin Karisma

Kirju Buenos Airesest

50. osa

RIEJUTT

EIA UUS

Siis muutus nälg juba nii talumatuks ja seisin restorani järjekorda. Et mul on ühene seltskond, oli mulle lihtsam ka lauda leida ning suuremaist sööjate kampadest mind ette tõsta. Menüüle on suurelt kirjutatud, et elu on külluslik, *la vida es rica*, ja see innustab mind tellima vahvliburgeri peekoniga. Jah, sa lugesid õigesti, mu armas. Läks aega, mis ta läks, aga lõpuks see saabuski – kahe paksu magusa vahvli vahel pihv, peekon, praemuna. Ei teagi, kas mul on kahepäevane pohmell või ongi see roog iseenesest nii iiveldama ajav, et vastu hakkab. Selle saabumiseks oli kohv mul juba joodud ja muigasin, kui rõvedaks Juan seda peaks.

Restorani tualetis oleks nagu Pollock neoonvärvidega hullu pannud, isegi WC-poti sisemus on värvipritsmeid kunstipäraselt täis.

Pärast käisin veel dekoratiivkunstimuuseumis, väikeses majamuuseumi tüüpi linnahäärberis.

Kodu poole tagasi kõndides lasin end taas õhtupäikesel lummata. Päikese ring taevalael on nii teise nurga alt kui Eestis, isegi teisiti kui Shanghais, Torontos, Pariisis või Tais, kus olen oma elust veetnud nii palju õhtuid. Ja need lõputult pikad sirged tänavad, päike teises tänava otsas... Pimestab.

Mu kõrval bussis tagasiteel eriliselt ilus teismeline, õlgadeni juuksed, tukk, hambaklambrid ja värvitud huuled, ruuduline miniseelik, paljas riba kõhul, tennised, dressipluus, sama ilus ema ta kõrval.

Imestan, et juba saab esimene märkmik täis, aga siis taipan, et peagi saab ka esimene kuu siin oldud. Kes teab, kui kaua veel?

Kui ületan kodukandis teed, lasevad buss ja auto signaali, keegi karjub: „Señora! Señora!" Keeran ümber, et näha, mis toimub, ja see elevus on kõik minu pärast – mu koti küljest on lahti pääsenud sall, mis sinna sõlmitud oli – ning autod ei liigu, kuigi neile on roheline tuli, et saaksin oma salli maast ära korjata.

Ma olen nii liigutatud, aga kellelegi korralikult aitäh öelda polegi võimalust, elu läheb juba edasi. See on hinna poolest vist üks kallimaid asju, mis mul on. Elukaaslane lihtsalt pidi selle reisilt ostma, sest sellel on kujutatud tütarlast kleidis, raamatu või märkmikuga. Nii kahju oleks olnud avastada, et olen selle kaotanud.

José saadab SMSi: „Niisiis, ma olen San Isidros ühes asados [liharestoranis] ja kõrvallauas hakkab keegi rääkima Eesti kirjanikust, kes Buenos Aireses elab ja raamatut kirjutab. Pööran mina siis ümber ja küsin: kas Eia? Aga muidugi. Sa oled ju võimatu!"

Hästi imelik on lennata neliteist tundi üle ookeani, teisele poolkerale, teise keelekeskkonda, mandrile, kus sa kunagi käinud ei ole, vaid selleks, et avastada, et maailm lihtsalt ongi väike.

K.

Kas sa tead, kui palju ma suvel kuulsin, et ma olen ennast segi kamminud? See on nii hea vällejend! Kujutan ette, kuidas keegi (ma ise, siinjuhul) totaka näoga tupeerib peegli ees juukseid.

Buenos Aires oli mu teine tupeering, esimene oli üle enda laiba jooksma hakkamine.

Buenos Aires oli mu teine tupeering, esimene oli üle enda laiba jooksma hakkamine. See oli vaevu rohkem kui pool aastat tagasi, kui ma vaatasin sõrkijaid Tallinna tänavatel ega suutnud ära imestada, kui narr saab keegi olla. See tundus nii erakordselt arusaamatu, ebaesteetiline, ebamugav, higine, vihmane, aeganõudev, tüütu, ebatulemuslik... Ma arvasin, et sina oled ennast segi kamminud, kui ütlesid, et jooksed üle maailma maratone. Mongoolias ja Gröönimaal ja kus veel? Ei saanud aru, kuidas see võimalik saab olla. Ka sina, Kärri!

Kui uus tuttav küsis, kus ma trennis käin, naersin endal pisarad silma, saatsin tema küsimuse edasi kõigile teistele sõpradele, et need ka pisarad silma saaks naerda, ja vastasin talle, et raamatukogus aeg-ajalt tõstan mõne raske raamatu riiulist välja.

Aga siis mingil hetkel kevadel enam ei aidanud kõik need asjad, mida parema enesetunde heaks olin teinud, ennast täitsa ära hellitanud. Korralikult maganud, söönud, puhanud, vitamiine võtnud, jalutanud, raamatuid lugenud, sõpradega naernud, valgust kõrva lasknud iga päev 12 minutit... Otsisin kapist välja jalatsid, mille ostsin 15 aastat tagasi, et trenni minna – nad olid sama uhiuued ja kordagi kandmata, nagu ostes. Et ilm oli väga halb, läksin spordiklubisse ja jooksin viis kilomeetrit lindi peal. Mina! See tundus mulle pöörane distants ning 45 minutit järjest nii hoogsas liikumises olin ma viimati keskkoolis jalkat mängides.

Paar päeva hiljem lugesin läbi ühe jooksuraamatu, ostsin endale õigemad jalatsid, kilejaki ja muud elementaarsed asjad ning läksin jooksma. Sõrkisin-kõndisin seitse kilomeetrit. Kõik keelasid kaks päeva järjest joosta, nii läksin ülejärgmisel päeval, tegin 10 km, seejärel 14, seejärel 17. Siis kuulsin, et poolmaraton on ainult 21 km, ja sain lõpuks aru, kuidas inimesed poolmaratone ja maratone jooksevad. Et kui mina viitsin suvalise teisipäeva õhtul Kalamajas üksi 17 km teha, mis siis veel paigas, kus ergutatakse ja juua pakutakse ja nii edasi.

Järgneb

KULTUURITEATED

• TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €.
Suve eripakkumine – niisutav kehahooldus mangomaskiga 49 €; maniküüri ja pediküüri kompleks-hooldus 39 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

• TANTSUÕHTUD

Fra Mare *À LA CARTE* restoran Bergfeldt ja *lobby*-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 12. augustil kl 20.30 tantsuõhtu ans Coco, sissepääs prii. Tel 472 4605, 503 7289. Vt framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. L, 19. aug kl 20 tantsuõhtu, ansambel Ragrar & Co.

• KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 15.–16. aug kl 19; 17. aug kl 20 film „Wind River", pilet 4 €.

• VABAÕHULAVASTUS

Piiskopilinnuses 12. ja 13. aug kl 22.30 vabaõhulavastus „Südamega läbi müüri". Pilet 10–14 € Piletilevis ja kohapeal.

• KONTSERT

Kunstikooli hoovis 13. aug kl 13 ja kl 15 „Laule ja lugusid loomadest" koos Aleksei Turovskiga. Pilet 3 €, perepilet 8 €.

• MUUSEUMID

Rannarootsi muuseum avatud T–L 10–18 ja E–P 10–16. www.aiboland.ee; www.facebook.com/aiboland.ee/.

Haapsalu raekoda (Kooli 2): E–P 10–18. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum E–P 10–18. www.salm.ee.

Lihula muuseum avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) E–P 10–18. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum: E–P 10–18. www.salm.ee.

Rõude muuseum avatud L ja P kl 11–16, muul ajal ettetellimisel tel 5683 1203. Avatud näitus „20. sajandi rõivad ja peakatted".

Rannarootsi muuseum avatud T–L 10–18. www.aiboland.ee.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): E–P 10–18. www.salm.ee. Prantsusmaal tegutseva graafiku Laura Lainväe tööde näitus „Kohtumised" avatud 7. septembrini.

Hanila muuseum T–R kl 11–17. www.hanilamuuseum.ee.

• NÄITUSED

Haapsalu linnagaleriis Raul Kelleri „ravi/cure" näitus.

Haapsalu kunstikooli galeriid (Jaani 2) T–L 12–18. Tasuta. **Majagaleriis**: Kaia Kullamaa isikunäitus „Hetked ajas" avatud 19. augustini. **Hoovigaleriis**: Vana-Vigala tehnika- ja teeninduskooli näitus „Vigala raud VIII" 25. augustini. **Keldrigaleriis**: May ja Ursula Aavasalu näitus „Öös on asju" avatud 9. septembrini.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11) T–R 10–18, L 10–15. Näitus „Lennake mesipuu poole".

Haapsalu pitsikeskus (T–R 11–18, L 11–15).

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees näitus „Józef Piłsudski – Poola suurkuju".

Spaahotelli Laine fuajeegaleriis (Sadama 9/11) Aide Leit-Lepmetsa maalide näitus „Lav stori Haapsalu moodi".

Lääne Elu toimetus Haapsalus Posti 30 avatud E–R kl 8.30–17, e-aadress info@le.ee.

TEATED

IMATRA ELEKTER

ELEKTRIKATKESTUSED

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tõttu on elektrikatkestus:

14. augustil kl 10–16 Sealepa aj.

Loodame teie arusaamisele ja mõistvale suhtumisele.

Imatra Elekter AS

Haapsalu kunstikool
kutsub täiskasvanud huvilisi kahepäevasele lillemaali kursusele. Kursus on 15.–16. augustil algusega kell 11 kunstikooli I korrusel Jaani 2. Juhendaja Kaia Kullamaa. Kursusel on piiratud arv kohti, registreerimine marika.aedviir@haapsalukunstikool.ee. Osalustasu 18 eurot.
Info http://www.hkk.edu.ee/.

Tähelepanu!

Tänavatoidufestivali „Haapsalu maitsete promenaad 2017" tõttu on 19. augustist kl 9 kuni 20. augustini kl 16 Karja tänav Kalda tänavast Suur-Mere tänavani liikluseks suletud.
(Haapsalu linnavalitsuse korraldus 2. augustil 2017 nr 456)

HMP 2017 Nordicone OÜ

HAAPSALU LINNAVALITSUSE TEADE

Kehtestati detailplaneering

Haapsalu linnavalitsus teatab, et 9. augusti 2017. a korraldusega nr 463 kehtestati Lihula mnt 22, 22b kruntide detailplaneering Haapsalu linnas.

Planeeringuga on kavandatud Lihula mnt 22 ja 22b kruntide liitmine. Tootmis- ja ärimaa sihtotstarbega 23 883 m² hoonestatud krundile on planeeritud ehitusõigus ja hoonestustingimused. Kavandatud on uue tootmishoone ehitamine. Lubatud suurim hoonete ehitisealune pind krundil on 8500 m². Planeeritud hoone suurim lubatud kõrgus on 8,5 m maapinnast. Hoonete lubatud arv krundil on 8. Planeeringuga on piiritletud hoonestusala, lahendatud krundisisene parkimine (63 kohta), määratud heakorra, haljastuse põhimõtted ja tehnovõrkude võimalikud asukohad.

Kehtestatud planeering on kooskõlas Haapsalu linna üldplaneeringuga. Planeeringu koostas projekteerimisbüroo Argepo OÜ.

HAAPSALU 1279 ANNO DOMINI

RIDALA VALLAVALITSUSE TEADE

Massipiirangu kehtestamine

Ridala vallavalitsus võttis 10. augusti 2017. a istungil vastu korralduse nr 311, millega kehtestas alates 12. augustist 2017. a Ridala valla haldusterritooriumil asuvatel avalikult kasutatavatel kohalikel teedel sõidukitele kogumassiga üle 8 tonni liikluspiirangu. Piiranguga teedele on paigaldatud massipiirangut tähistavad liiklusmärgid.

Täpsem info valla kodulehel www.ridala.ee.

Ridala vallavalitsus

REKLAAM

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha kontole 221046665398, Swedbank AS.

Teave Läänemaa portaalis www.laanemaa.ee (alajaotus „Elanikule", Läänemaa Abikassa).

Lääne Elu
Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress: Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetus 473 7222, kuulutused ja reklaam 473 7111, e-post info@le.ee
Kodulehekülg: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau
Toimetajad Kaie Ilves, Lemmi Kann, Kaire Reiljan, Urmas Lauri, Tarmo Õuemaa
Reklaam reklaam@le.ee
Küljendaja Tiina Liiv
Korrektor Heli Tammik
Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik
Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk
Raamatupidaja Vilma Höövel
Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504 Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod
Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031, SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Auto- ja majavõtmete valmistamine, lukkude paigaldus ja müük. Autoraadiod ja kõlarid. Autoalarmid. Rauduksed. LVL OÜ, Posti 39 (veetorn), tel 473 3247 ja 507 7979.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Nigula Saeveski müüb ehituslikku saematerjali ja küttepuid (konteineris). Ka saagimisteenus. Tel 502 0531 ja 502 1792.

Müüa pakitud puidubriketti ja pelleteid koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuude müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tarne alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Halukalur OÜ pakub poolkuivi ja tooreid halli lepa, sanglepa, kase ja segapuu küttepuid, halu pikkused vastavalt tellija soovile. Kogused al 3–17 ruumist. Hinnad kokkuleppel. Tel 5343 0708, lauri@halukalur.ee.

Müüa 3 m küttepuid. Kohalevedu. Tel 505 3786.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa küttepuud. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Lepp, kuusk, mänd ja segapuu 30; must lepp ja saar 32; kask 35 €/rm. Kuiv okaspuu 34; segapuu 36; segalehtpuu 38; lepp 40; must lepp ja saar 44; kask 50 €/rm. Kriske OÜ tel 5648 6058.

Müüa odavalt katuse trapetsprofiilplekki, hind kokkuleppel. Tel 5647 5575.

Küttepuude müük (30–60 cm), ka võrkkottides. Soodsad hinnad ja kiire tarne. Helista ja me toome ära. Tel 5457 5571.

Müüa mesilasperesid soodsa hinnaga augustikuus. Tel 5691 7690.

OST

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Vanametalli ost ning olme- ja ohtlike jäätmete vastuvõtt Pullapääl Läänemaa jäätmejaamas. Tõstukauto teenus, metalli lõikamine. E–R kl 9–17, L 9–14. www. feralmet.ee. Tel 5668 1436.

Lihula antiigiäri ostab parima hinnaga vanavara, kunsti, kulda, hõbedat, märke, rahasid, raamatuid ja muud. Tühjendusostud majapidamise lõpetamisel. Tel 5691 5347.

Ostan remonti vajava maja või majaosa. Tel 5613 3677.

Ostan remonti vajava korteri Haapsalus. Tel 508 0945.

Ostan vanaaegseid jalgrattaid, mootorrattaid, võrre, varuosi, militaari ja muud vanatehnikat, mis on toodetud enne 1950. Tel 529 3445.

Ostame seisma jäänud paadi-, veoauto-, traktori-, mootorratta- või autoaku! Töökorras või mitte – vahet ei ole! On neid ainult üks või mitu – vahet ei ole! Akude hinnapakkumise teeme kohapeal. Kui on akusid, mis koguvad tolmu ning võtavad ruumi, võtke ühendust akudekokkuost@gmail.com või +372 5624 5822 ning lepime kokku, millal võime akudele järgi tulla!

Ostan vana aida äravedamiseks taastamise eesmärgil, vähemalt 2kambriline. Tel 5346 2344.

AUTOD

Müüa putitamist vajav nooruslik sõiduauto BMW E36/3C/WBAC aastast 1994, tumepunast värvi. Lisainfo 5193 8693.

KINNISVARA

apslund kinnisvarabüroo

Posti18, Haapsalu.

Võtame müüki teie KINNISVARA. Kokkuleppel kliendiga kohene väljaost. ott@apslund.ee, tel 506 9600.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Rendile anda äripinnad aadressil Jaama 15 , Haapsalu: 175 m² ja 36 m². Kontakttelefon 505 0188.

Triovara Halduse OÜ ostab **põllu- ja metsakinnistuid** üle Eesti. Tel 507 2231.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

Aarete KINNISVARA

Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE.
Tel **473 4376**.
Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Müüa 2toaline korter renoveeritud maja kolmandal korrusel Kuuse tänaval. Tel 476 1181 ja 552 7675.

TEENUS

Matusebüroost, Kooli 4, E–R 9–15, matuseteenused: auto, puusärgid, ristid, pärjad, kimbud, hauakivid ja -plaadid. Tel 473 7210, 514 6239. Matuseteenused Lihulas tel 5373 0448.

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisaplekke. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduriga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredaks ja meeldejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditöid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine ja remont. Rõngaste vahetus ja kaevupealsete ehitus. Tel 557 4792.

Ehitus- ja remonditeenus. Üldehitajad ootavad tööpakkumisi ehitusvaldkonda kuuluvatele töödele, korterid ja eramajad. Oma transport ja töövahendid olemas. Küsi hinnapakkumist tel 5673 0846.

Teostan plaatimistöid. Vannitubade ning köökide renoveerimine. Tasuta konsultatsioon ja hinnapakkumine. Rohkem infot telefonil 5918 4545 või e-postiga kennethehitus@gmail.com.

Katuseredelite valmistamine. Katuseredelid OÜ. Tel 515 9155.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Viin ära teie juurest kodumasinaid, vana mööblit, metalli, ehitusprahti jms. Lammutustööd. Teen väikseid ehitustöid. Tel 5802 9660.

TÖÖPAKKUMINE

Promenaadi hotelli restoran otsib oma meeskonda restorani **vanemteenindajat** täistööajaga. Saada oma CV hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

Puitmajade tootja **Tene Kaubandus OÜ** pakub tööd hea saksa keele oskusega **müügijuhile**. Kandideerimiseks saada CV e-postiga riho@tene.ee.

Vajatakse **kokka** Tööstuse tn 9 augusti alguses avatavasse sööklasse. Tööaeg 8–15. Palk kokkuleppel. Tel 501 9871.

Uude viljakuivatikompleksi vajatakse kogemustega **kuivatioperaatorit** töötasuga 14 eurot tund. Tel 5367 5614.

Pakume tööd **turvatöötajatele** kaubandusobjektidel. Info USS Security Eesti AS 514 4791 või saata CV e-postiga tiit.moor@uss.ee.

Haapsalu sotsiaalmaja otsib püsivalt tööle **koristajat**. Vajalikud isikuomadused on korrektsus ja puhtusearmastus. Vajalik valmisolek töötada õhtuti ja/või varahommikuti. Huvi korral võtta ühendust E–R tel 473 5060 või aadressil info@sotsmaja.ee.

METS

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**.
Tel **511 0415** ja **517 9866**.

LOOMAD

HAAPSALU LOOMAKLIINIK
Posti 5. E–R kl 10–18.
Pood E–R 9–18, L 10–14.
Tel 473 5566, 5694 5545.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

REKLAAM

Haapsalu Kutsehariduskeskus

Haapsalu Kutsehariduskeskus otsib oma meeskonda täiskohaga

- **PUHASTUSTEENINDAJAT, kelle ülesanne on kooli töökeskkonna puhtana hoidmine**
- **KINNISTU HOOLDAJAT, kelle ülesanne on kooli territooriumi heakorra tagamine. Tööaeg paindlik.**

Sobiv on kandidaat, kellel on:

- **sellekohane töökogemus**
- **eesti keele oskus**
- **suhtlusoskus**
- **kohusetunne ja täpsus**

Palume esitada sooviavaldus ja CV hiljemalt 25. augustiks e-posti aadressil kool@hkhk.edu.ee või postiaadressil Ehitajate tee 3, Uuemõisa, Ridala vald, 90401 Läänemaa. Lisainfo telefonil 666 1740.

L-UKS

EESTI SUURIM LIUGUSTETOOTJA

Pakume tööd

TOOTMISTÖÖLISTELE

Tööülesanded:
- liuguste ja garderoobidetailide valmistamine
- valmistoodangu puhastamine ja pakkimine

Nõuded kandidaadile:
- eesti keele oskus
- tehniline taiplikkus
- hea füüsiline vorm
- valmisolek vahetustega tööks

Omalt poolt pakume:
- kaasaegset töökeskkonda
- töötasu 6,62 - 9,9 eurot tunnis

Kandideeri läbi CV Keskuse hiljemalt 31. august või saada oma CV aivar@l-uks.ee
Lisainfo: Structo Industry OÜ 6 717 413

Loe veebis www.le.ee

Südamlik kaastunne
Reinule abikaasa
MALLE HELBESE
kaotuse puhul.

Ants

Sügav kaastunne
Vahur Helbesele
ema
kaotuse puhul.

Duubel D kollektiiv

Siiras kaastunne
Reinule laste ja lastelastega
kalli abikaasa, ema ja vanaema
MALLE HELBESE
kaotuse puhul.

Minia Niina lastega

MTÜ KR Racing
avaldab kaastunnet
Kaido Saulile
vanaema
surma puhul.

Sügav kaastunne
Helele ja Kaidole kalli
ema ja **vanaema**
surma puhul.

Kullamaa KÜ 4

Südamlik kaastunne
Hele Saulile kalli
ema
kaotuse puhul.

Anne, Juta, Aime ja Kiira

Südamlik kaastunne
Hele Saulile armsa ema
THERESE MIHLBACHI
surma puhul.

Laine, Valve, Urve ja Helje

Südamlik kaastunne
Natalja Baranovale
ema
kaotuse puhul.

AS Haapsalu Kuurort

Üks tee on lõpuni käidud,
üks süda on vaikinud...

Heino, meie sügav kaastunne
sulle ja sinu lähedastele kalli
VALVE JÕEKALLASE
kaotuse puhul.

OÜ Karitsu Rantšo
osanikud ja töötajad

Iga lahkumine on raske,
iga teelesaatmine kurb...

Südamlik kaastunne
Elle Puurmannile kalli isa
LEONID REBASE
kaotuse puhul.

Kolleegid keskkonnaametist

Avaldan sügavat kaastunnet
Heikile abikaasa
MAIE VESTERBUSI
kaotuse puhul.

Ants

MAIE VESTERBUS

Mälestame vabariigi meistrit
võrgukudumise võistlustel.
Siiras kaastunne
Heikile abikaasa ning
tütarde peredele ema ja
vanaema kaotuse puhul.

Aino, Liis, Laine ja Eevi

Ei tulek ega minek
pole meie endi teha,
vaid see, mis sinna vahele jääb,
ja see on elavate mälestada.

MAIE VESTERBUS

Südamlik kaastunne omastele.

Leinab õde Ellen

Avaldame sügavat
kaastunnet lähedastele
MAIE VESTERBUSI
kaotuse puhul.

Virve ja Raivo

MAIE VESTERBUS

Mälestame kauaaegset naabrit.
Südamlik kaastunne Heikile ja
tütardele peredega.

Tiina, Marika, Peeter ja Priit

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; tööotsimine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matuseteade (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 € kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, **e–post info@le.ee**

VIIMANE VEERG

URMAS LAURI

Pühapäeval on Lihulas lillkirja festival

Lihula lillkirja festival on 13. augustil Lihula mõisas. Avatakse ka Saima Mägi 80 aasta juubeli näitus „Elu käsitööga". Kuigi festival peetakse homme, pandi näitus mõisasaali üles juba esmaspäeval. Seitse vana tekki on väljas esimest korda. „Kutsusime külla ka Muhu omad," ütles Lihula lilltikandi seltsi juhatuse liige Ilme Figol. Muhu ja Lihula lillkirjad on tema sõnul erinevad.

Pühapäeva ennelõunal saab osa töötubadest, toimuvad Lihula tikandi töötoad ning Muhu käsitööselts Oad ja Eed õpetab Muhu tikandiga prossi valmistama. Keskpäeval algab seminar, kus räägib ehtekunstnik Keiu Kulles kihelkondlikest ehetest ja nende kandmisest, Lihula rahvakunstiselts tutvustab lillemotiivi kasutamise võimalusi keraamikal.

Pärastlõunal on võistutikkimine.

URMAS LAURI

ILMAENNUSTUS

VEETEMPERATUURID
(11. augustil kell 15.30)

Dirhami	20,3
Paralepa	20,5
Rohuküla	20,3

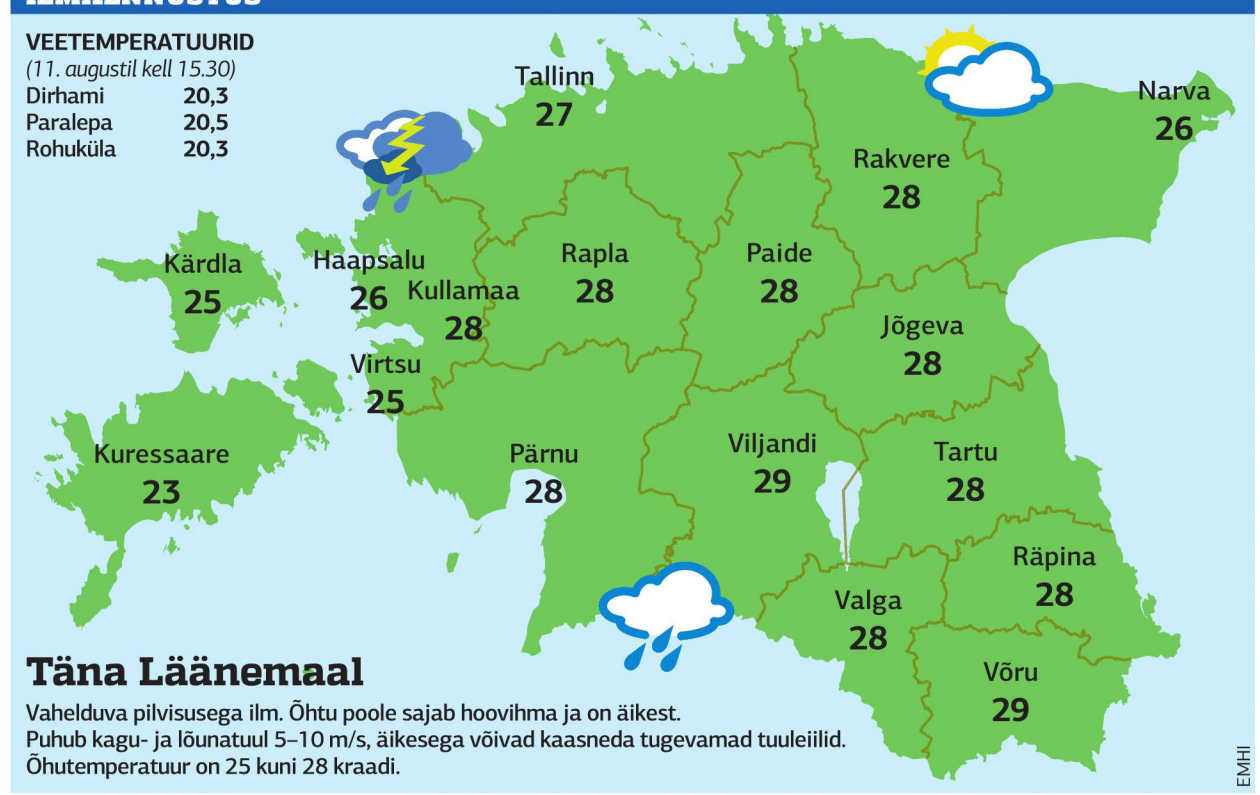

Täna Läänemaal

Vahelduva pilvisusega ilm. Õhtu poole sajab hoovihma ja on äikest.
Puhub kagu- ja lõunatuul 5–10 m/s, äikesega võivad kaasneda tugevamad tuuleiilid.
Õhutemperatuur on 25 kuni 28 kraadi.

	öö päev		öö päev		öö päev		öö päev
Pühapäev	**16°...20°**	**Esmaspäev**	**13°...20°**	**Teisipäev**	**11°...20°**	**Kolmapäev**	**11°...22°**
edela-, lõunatuul 5–10(14) m/s		loode-, läänetuul 3–8(13) m/s		lõuna-, läänetuul 2–7 m/s		lõuna-, kagutuul 3–8(12) m/s	

ISSN 1406-1430

VAATA KA WWW.LE.EE

Tradehouse Ilukaubamaja tuleb Haapsallu!

Tradehouse suur iluostude päev toimub
15. augustil kell 12.00- 18.00 Haapsalus
(Haapsalu kultuurikeskus, Posti 3)

Mis toimub:

* laias valikus väga häid ilutoodete sooduspakkumisi
* soovijatele tasuta jumestus ning lihtsad soengud loki- ja lainetangidega
* kohal küünetehnik Deivia Viira ning Passion küünehooldusbränd
* professionaalsed nõuanded Tradehouse koolitajatelt

Kõik meie hitt- ja uudistooted ning kingipakid kohapeal ennenägematult sõbralike hindadega!

Lisa informatsiooni Tradehouse Haapsalu Ilupäeva kohta leiad: www.tradehouse.ee/koolitused või elena@tradehouse.ee

-20% -30% TRADEHOUSE -40% -50%

Laheotsa. Maitse kodumaist värskust

OÜ Laheotsa on 1992. aastal asutatud põllumajanduslikutootmise ja töötlemisega tegelev ettevõte, kes otsib oma kollektiivi

tootmis- ja logistikajuhti.

Töö kirjeldus

- sorteerimisüksuse, pesu- ja töötlemisüksuste efektiivne juhtimine
- tootmise tarnekindluse ja tootlikkuse tagamine
- toorvarude ja tootmisvarude haldamine, laovarude juhtimine ning sellega seonduva logistika juhtimine
- valmistoodangu logistika klientideni

Nõudmised kandidaadile

- soovitavalt tehniline eri- või kõrgem haridus
- märkimisväärne töökogemus tootmisjuhina
- sihikindlus eesmärkide elluviimisel
- inimeste juhtimise oskus ja koostöövõime
- suur stressitaluvus
- praktiline meel, julgus teha otsuseid ja võtta liidrirolli
- väga hea eesti keele oskus nii kõnes kui kirjas ning hea vene keele oskus kõnes
- MS Office´i kasutamine heal tasemel, sh Exceli tabelite koostamine

Ettevõte pakub

- konkurentsivõimelist palka
- stabiilset pikaajalist tööd
- nüüdisaegseid töötingimusi
- ametiautot

Lisainfo
Töökoha asukoht Laheotsa, Padise küla, Padise vald, Harjumaa

Huvi korral palume ühendust võtta telefonil 505 5859, CV saata e-postiga info@laheotsa.ee.

Kas postkast jäi tühjaks?

Telli Lääne Elu juba täna!

Lääne Elu

Tellida saab toimetusest tel **473 7222**, www.le.ee

1947 · 2017 HTG

ON AEG ÕPPIDA!

HAAPSALU TÄISKASVANUTE GÜMNAASIUM

Teisel ringil targaks Läänemaal

TERITA

Euroopa Liit Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Tel 473 5654 • Kuuse 1, Haapsalu
Dokumentide vastuvõtt E–R kl 9-13
Info: www.htg.edu.ee • www.facebook.com/HaapsaluTG

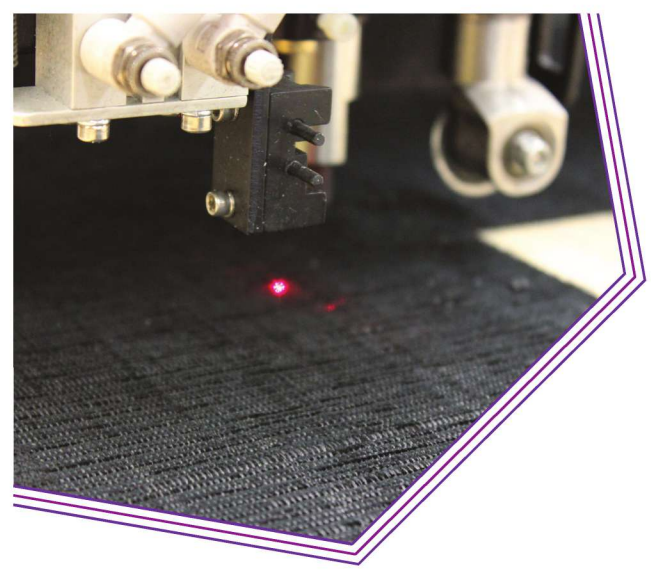

RAVE MÖÖBEL AASTAST 1992

Ootame oma kollektiivi
ÕMBLEJAT

Peamine tööülesanne on
pehme mööbli
(diivanid, tugitoolid jms)
pealiskatete õmblemine

Töötajalt eeldame:
õppimisvõimet, taiplikkust,
täpsust, kohusetunnet

Kasuks tuleb varasem töökogemus.

Omalt poolt pakume:
meeldivat töökeskkonda
arenevas ettevõttes,
töötulemustele vastavat ja
konkurentsivõimelist palka

Ootame oma kollektiivi
JUURDELÕIKUSMASINA OPERAATORIT

Töötajalt eeldame:
õppimisvõimet
taiplikkust
täpsust ja kohusetunnet
head füüsilist vormi

Kasuks tuleb ka joonise lugemise oskus ning varasem töökogemus.

Omalt poolt pakume:
meeldivat töökeskkonda arenevas ettevõttes
töötulemustele vastavat palka

Väljaõpe kohapeal

Töökoht asub Haapsalus! Oma CV palume saata aadressil andres@ravemoobel.ee.